Darbo Žmonių Dienraštis
Kaina $6.50 Metams
Užsieniuose $8.00
Brooklyne $7.00
Kopija 5c

LAISVĖ
THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ-LIBERTY
The Only Lithuanian Daily in the Eastern States.
427 Lorimer Street, Brooklyn 6, N. Y.
Telephone: Stagg 2-3878

No. 270 LAISVĖS ANTRAŠAS: 427 LORIMER STREET Telephone: STagg 2-3878 Brooklyn, N. Y., Pirmadienis, Lapkričio-Nov. 19, 1945 Pavienio Numerio Kaina 5c. Metai XXXV.Dienraščio XXVII

KRISLAI

Argentinoje.
Krizis Francijoje.
New Yorkas Pasirodė Gerai
Perlų Uosto Istorija.
Rašo R. MIZARA

Argentinoje atsivertė naujas lapas: **keturios politinės demokratinės partijos sudarė vieningą frontą būsimiesiems prezidentiniams rinkimams, kurie, menama, įvyks 1946 m. vasario 24 d.**

Socialistai, komunistai ir progresyviai demokratai susitarė su radikalų partija bendrai akcijai ir šis žygis buvo pasitiktas Argentinos liaudies dideliu entuziazmu.

Radikalų partija Argentinoje yra tvirčiausia. Tai nėra jokia kairiai radikališka partija; pavadinimas neatsako turiniui. Radikalų partija—buržuazijos partija, vidurinės klasės partija. Bet ji yra didelė ir įtakingesnė negu bet kuri viena iš anų trijų.

Dėl to radikalų partijos nariai bus kandidatais šalies prezidento ir vice-prezidento vietoms.

★ ★ ★

Fašistai savo kandidatu prezidento vietai stato diktatorių Peron'ą. Jį remia grupė, atskilusi nuo radikalų partijos; jį remia naujai jo paties šiomis dienomis iškepta "Argentinos Darbo Partija".

Jei rinkimai bus laisvi ir teisingai pravesti, tai, žinoma, Peronas bus sumuštas; suvienytas frontas laimės.

Tačiau mažai žmonių tiki, kad rinkimai bus laisvi. O kai kurie mano, kad **jų visai nebus.** Jei Peronas su savo klika mato, kad žmonės linksta prie apvienytų partijų kandidatų, jis gali, armijos pagalba, viską "į drebezgus paversti"!

Kaip ten bebūtų, tačiau viršpaminėtųjų partijų apsivienijimas vienam svarbiam žygiui turi didžiulės Argentinai reikšmės.

★ ★ ★

Francijoj dalykai neina taip, kaip tūli pranašavo. Komunistų partija, kuri turi steigiamąjame seime 157 atstovus (o ne 152, kaip pirmiau buvo skelbta), nesiduoda lengvai pastumiama į šalį.

Komunistai nariai seime nesipriešina jeiti valdžion, bet jie reikalauja, kad **valdžia būtų sudaryta tam tikra konkrečia programa:** pramonės suvisuomeninimas, karo kriminalistų baudimas, kariuomenės reorganizavimas naujais pagrindais, fašizmo likučių Francijoje galutinas sugniuždymas, — štie tai yra vyriausieji punktai, komunistų siūlomi būsimajai vyriausybei.

De Gaulle nesutinka tokia programa vyriausybę sudaryti. Dėl to, šiuos žodžius rašant, Francijoje naujas krizis pasireiškė.

Jei socialistų partija kooperuos su komunistais, tai viskas bus pravesta sklandžiau.

★ ★ ★

New Yorko miesto komunistai pilnai atlaikė savo municipaliuose rinkimuos: Davis ir Cacchionė išrinkti miesto tarybon. Išrinkti ir du Amerikos Darbo Partijos nariai: Quill ir Connolly.

Puiku!

Tai parodo, kad visoki reakcininkų plepalai ir anti-komunistiniai šmeižtai vėjais nuėjo.

Pasaulio didmiestis gali pasididžiuoti, kad iš 23-jų miesto tarybos narių du yra komunistai.

Netenka nei sakyti, jog 1949 metų rinkimuose tasai skaičius padvigubės, nes žmonės juk nestovės, — jie progresuos.

★ ★ ★

Washingtone prasidėjo kongresinis Perlų Uosto įvykio tyrinėjimas. Vienas svarbus dalykas tapo paskelbtas visuomenei: keliais mėnesiais prieš japonų užpuolimą ant Perlų Uosto, Amerikos vyriausybė

Sakoma, Amerikonai Jieško Priežasčių Atviram Karui Prieš Chinų Komunistus

Chungking, Chinija. — Chinų komunistai sako, jog Amerikonų generolai Chinijoj jieško priekabių atviram karui pradėti prieš komunistus šiaurinėje Chinijoje ir Mandžurijoje. Chinų komunistai susirūpinę ypač amerikinio komandieriaus Wedemeyerio leidimu bombarduot ir apšaudyt kaimus šiaurinėje Chinijoje.

Amerikos marininkų generolas Dewitt Peck pranešė Wedemeyeriui, kad komunistų partizanai, girdi, iš Tangshano kaimo apšaudę traukinį, kuriuom važiavo marininkai; be to, komunistai išardę 300 jardų geležinkelio bėgių (rėlių). Generolas Peck todėl prašė leidimo pasiųsti amerikinius lėktuvus tam kaimui bombarduoti.

Vyriausias amerikonų komandierius gen. Wedemeyer iš esmės sutiko su prašymu ir pareiškė: "Jeigu aš neduosiu skirtingo patvarkymo ir jeigu iš to kaimo vėl bus šaudoma į mūsų kariuomenę, tai aš įsakysiu iš oro nubausti kaimą."

Chinų komunistų kariuomenė ir draugiški Mandžurijos partizanai išvien naikina japonų lizdus ir ima priešus į nelaisvę. Mandžurų partizanai pasiryžę išvien su chinų komunistais ginti Mandžuriją nuo Chiang Kai-sheko tautininkų.

PROTESTAS PRIEŠ PARAMĄ DIKTATORIUI FRANKUI

Washington. — Abrahamo Lincolno Brigados veteranų atsiųsti delegatai protestavo Anglijos premjerui Attlee'ui, kad anglai medžiaginiai stiprina Franko fašistų valdžią Ispanijoj.

JAPONAI CHINIJOJ SAUGO MIESTĄ NUO CHINŲ KOMUNISTŲ ARMIJOS

Tientsin, Chinija. — Associated Press, amerikonų žinių agentūra, rašo:

"Keleiviai iš Tsinano sakė, jog tas miestas, Shantungo provincijos sostamiestis, yra faktinai apgultas. Jie pranešė, kad 47-ji japonų armijos divizija ir kelios mišrios jų brigados su ginklais sergsti išlaukinius Tsinano apsigynimus (nuo chinų komunistų), o 20,000 (Chiang Kai-sheko) tautininkų kariuomenės, kurių dauguma pirmiau kariavo išvien su japonais, dabar laikoma atsargoje."

(Na, o tenaitinių amerikonų komandierius generolas Wedemeyer ir ambasadorius gen. Hurley skelbia, jog Amerikos kariuomenė pasiųsta į Chiniją, girdi, tam, kad nuginkluotų japonus ir išvalytų juos iš ten.

Chinų komunistų kariuomenė visomis pusėmis apsupa japonus ir jų pastumdėlius Tsinane. Amerikos laivai įgabena vis daugiau Chiang Kai-sheko, vidurinės Chinijos valdovo, kariuomenės prieš komunistus Tsinano apylinkėje, Shantungo pussalyje.

De GAULLE NORĖTŲ DAR PATARNAUTI

Paryžius. — Laikinasis Francijos prezidentas gen. De Gaulle pareiškė per radiją, kad jeigu steigiamasis seimas nutartų dar palaikyt jį prezidentu, tai jis sutiktų patarnauti ir vėl mėgintų sudaryt ministerių kabinetą. Lapkr. 16 d. De Gaulle buvo įteikęs seimui rezignaciją (pasitraukimą) todėl, kad jis negalėjo sudaryt ministerių kabinetą. Komunistai reikalavo pavest jiem vieną iš trijų svarbiųjų ministerijų. Jis tada atmetė reikalavimą.

Java. — Iškriko derybos tarp Indonezijos patrijotų ir anglų - holandų.

žinojo, kad japonai ruošiasi pradėti kariauti prieš mūsų kraštą. Buvo "pagauti" slapti japonų valdžios dokumentai, kurie tai rodė. Dėl to velionis prez. Rooseveltas viską darė, kad mūsų šalis ginkluotųsi, bet tam atkakliai priešinosi republikonai, kurie dabar dėl visko kaltina Roosevelta.

Atrodo, jog kaltintojai visuomenės akyse pasiliks kaltinamaisiais.

Mannerheim -- Karinis Suomių Kriminalistas

Helsinki. — Liūdijimai byloje prieš buvusius Suomijos valdovus parodė, kad feldmaršalas Mannerheimas, buvęs Suomijos prezidentas, pilnai rėmė karinę sutarti su naciais prieš Sovietų Sąjungą. Bet jis nepatrauktas teisman kaip karinis piktadaris.

Maskva Neatsiliepia į Atominį Pasiūlymą

Maskva. — Sovietų laikraščiai ištisai perspausdino Amerikos - Anglijos - Kanados pasiūlymą dėlei atominių bombų kontroliavimo, bet sovietinė spauda nedarė jokių pastabų dėlei to pasiūlymo. (Tikroji Amerikos - Anglijos - Kanados plano prasmė yra dar slėpti atom-bombų dirbimo sekretus nuo Sovietų.)

V. M. Molotovas kalba Aukščiausios Tarybos posėdyje, Maskvoje, laike minėjimo Tarybų Sąjungos 28 metų sukakties. Jis atsišaukė į talkininkus kooperuoti pasaulio taikai ir ragino Jungtines Valstijas dalintis su pasauliu atominės bombos sekretu.

AKADEMIKAI ĮSPĖJA PRIEŠ ATOMINIO SUNAIKINIMO PAVOJŲ

Philadelphia, Pa. — Amerikos Filosofinė Draugija ir Visašališka Mokslų Akademija bendrame susirinkime praeitą penktadienį Pennsylvanijos Universitete stropiai įspėjo Ameriką vengti atominio karo.

General Electric inžinierius - išradėjas ir vienas iš jos direktorių, prof. Irving Langmuir, tarp kitko, nurodė, jog sproginiai tokiame kare paskleistų daugybę nuodingiausių radijiniai veiklių dujų, savaime įrančių atomų, kuriuos vėjai išnešiotų po visą pasaulį; tuomet didžiojoj žemės rutulio dalyj nebūtų gyvenimo nei žmonėms nei gyvuliam.

Prof. J. Robertas Oppenheimer, kuris vadovavo atominės bombos išvystymui Los Alamos laboratorijose, patarė nemanyt, kad atominių bombų išradimas ir dirbimas būtų perbrangus kitiems kraštams, nors keletas pirmųjų atom-bombų išvystyti Amerikai lėšavo du bilionus dolerių. Prof. Oppenheimer sakė, jog panaudojant dabartines žinias, galima būtų tūkstantį kartų pigiau išvystyti atominę bombą ir net dešimtimis tūkstančių dirbt atom-bombas.

Per Naktį Žūtų Dešimtdalis Visų Gyventojų

Prof. Arthuras H. Comptonas, Washingtono Universiteto pirmininkas, iš St. Louiso, pareiškė, jog galima būtų sunaikint visą dešimtadalį gyventojų bet kurioje šalyje. Prof. Comptonas buvo vadas Chicagos projekto, kuris sekmingai išvystė plutoniumo gaminimą iš paprasto uraniumo. O plutoniumas yra lygiai smarki atominių bombų medžiaga, kaip ir uraniumas 235.

Comptonas įspėjo, jog pirmąją atominio karo valandą galėtų būt sunaikinti bei suparalyžiuoti visi miestai, turį daugiau kaip po 100 tūkstančių gyventojų..

Tartis su Sovietais

Jungt. Valstijos ir Anglija turėtų pakviesti Sovietų Sąjungą bendrai spręsti atominės jėgos klausimus, sakė prof. Comptonas. Kol Amerika ir Anglija laiko atom-bombą slaptybėje nuo Sovietų, tol Sovietų Sąjunga jaučia pavojų, tęsė jisai. Amerika turi dabar tik laikiną pirmenybę; ji gali prisidirbt tiek atominių bombų, kad sunaikintų visus bet kurio krašto miestus. Tačiau, po kiek laiko ir kiti kraštai turės gana atom-bombų, kuriomis galėtų sunaikint visus Jungtinių Valstijų miestus, sakė prof. Langmuir ir įspėjo, kad "Rusija galėtų pasiekti ketvirtąjį, daugmenišką atominių bombų gaminimo laipsnį pirmiau, negu mes." Jis priminė, kaip Sovietai sugebėjo apsiginkluot prieš pačią pirmutinę karo naktį Vokietiją.

LAISVĖS VAJUS

GAVIMUI NAUJŲ SKAITYTOJŲ

VAJAUS LENTELĖ

	Punktai
K. Žukauskienė, Newark.	3624
A. Stripeika—G. Kudirka, Elizabeth	2807
P. Pilėnas, Philadelphia	2530
A. Balčiūnas, Brooklyn	2161
M. Svinkunienė, Waterbury	2076
J. Bakšys, Worcester	1918
P. Baranauskas, J. Mockaitis, Bridgeport	1014
V. J. Stankus, Easton	946
S. Kuzmickas, Shenandoah	888
W. Brazauskas, F. J. Repšys, Hartford	778

(Tąsa 5-tam pusl.)

Atominių Mokslininkų Organizacija Ragina Tartis su Sovietais apie Atom-Bombą

Washington. — Atominių Amerikos Mokslininkų Sąjunga lapkričio 16 d. ragino prezidentą Trumaną "tuojaus pakviesti Anglijos ir Sovietų Sąjungos valdžias į bendrą konferenciją" aptarti atomų bombų kontroliavimą ir atominės jėgos išvystymą kasdieniniams žmonių reikalams.

1,200 mokslininkų savo priimtoj rezoliucijoj įspėja Jungtinių Valstijų valdžią, kad jeigu atomų bombos "sekretai" bus slepiami (nuo Sovietų), tatai iššauks atominio ginklavimosi varžytines, ir greš naujas, pragaištingiausias žmonijos istorijoj karas.

Šie mokslininkai sudarė 90 nuošimčių visų specialistų, kurie išrado ir pagamino atominę bombą. Savo paraginimą jie įteikė prez Trumanui už 24 valandų po to, kai Trumanas, Anglijos premjeras Attlee ir Kanados premjeras Mackenzie King paskelbė, kad vis dar bus laikomi slaptybėje būdai, kuriais atom-bomba pagaminama.

Mokslininkai sako, kad jie, girdi, nekritikuoja Trumano - Attlee - Kingo nutarimo, o tik nori jį "papildyti". Bet jų reikalavimas kviesti Sovietus bendrai su Amerika ir Anglija aptarti atominius klausimus yra aiškus pasipriešinimas atom-bombinei Trumano ir Attlee'o politikai.

Tie mokslininkai, vadovaujami savo pirmininko profesoriaus J. H. Rusho, pareiškė, kad "Jungtinės Valstijos negali savo rankose išlaikyti atomines bombas, kaip kokią monopoliją," o jeigu kiltų atominis karas, tai ir Amerika neturėtų jokio tikro apsigynimo nuo atominių priešo pabūklų.

Už Mokslo Laisvę

Ragindami šaukt Sovietų Sąjungą į pasitarimą dėlei atom-bombu, mokslininkai sykiu reikalavo mokslinės laisvės, kad be varžymų iš valdžios pusės galima būtų tyrinėti, kaip pritaikyti atomine jėgą visų žmoniu naudai. Tuomi jie faktinai pasmerkė valdžios remiamą May-Johnsono sumanymą, nes šis sumanymas reikalauja uždraust tyrinėti atominę jėgą kitaip, kaip tik su valdžios leidimu.

Kongresmanas Sako, Jog Atom-Bomba Naudojama Imperialistiniams Tikslams

Darbietis kongresmanas Vito Marcantonio (iš New Yorko) pareiškė, kad imperialistai, pasitikėdami savo atominėmis bombomis, kaip gąsdinimo įrankiu, daro įsiveržimo žygius Chinijoj ir kitur Tolimuosiuose Rytuose: "Dabartinė atominė politika tarnauja imperializmui, o ne taikai ir pasauliniam bendradarbiavimui. Ta politika yra susirišus su nepaskelbtu, bet vedamu karu prieš Chinijos žmones."

FABRIKANTŲ SĖDĖJIMO STREIKAS

San Francisco, Calif. — Amerikos Fabrikantų Susivienijimas suplanavo, kad fabrikai į sandėlius krautų elektrinius prosus ir įvairius kitus dirbinius, kurių iau seniai laukia gyventoiai. Tatai parodo CIO Laivakrovių ir Sandėlių Darbininkų Unija. Savo tvirtinimus jinai paremia faktais ir dokumentais.

Unija ir jos laikraštis Dispatcher sako, jog fabrikantai veda sėdėjimo streiką prieš reikmenų pirkikus ir darbininkus. Jie nori priverst valdžią pakelt dirbinių kainas; kartu fabrikantai paleidinėja darbininkus, stengdamiesi prispirt juos už pigiau dirbti.

Komunistų Kandidatas Į Brazilų Prezidentus

Rio de Janeiro. — Brazilijos Komunistų Partija nominavo Yeddo Fiuzą kaip savo kandidatą į prezidentus gruodžio 2 d. rinkimam.

Fiuza iš profesijos yra inžinierius; pirmiau jis buvo majoras Petropolio miesto, Brazilijos vasarinės sostinės, ir kelių ministerijos direktorius.

Pakars 11 Nacių Karinių Kriminalistų

Lueneburg, Vokietija. Karinis anglų teismas nusmerkė pakart Josefą Krameri, Irma Grese ir 9 kitus Belsen ir Oswiecim koncentracijos stovyklų viršininkus už tai, kad jie žudė ir žiauriai kankino belaisvius. Tarp nusmerktuių pakart yra 3 moterys. 19 kitų budelių nuteista kalėjiman.

Gręsia miliono automobilių darbininkų streikas.

ATIDENGĖ JAPONŲ PLANUS ATAKAI

Washington. — Japonijos laivyno laikūnams buvo duota patvarkymai 1941 m. spalių 5 d., kad užpultų Amerikos laivyną gruodžio 7 d. Japonijos laivai su lėktuvais išplaukė lapkričio 26 d. su dvigubu įsakymu — jeigu japonų atstovai Washingtone tuo tarpu taikiai susiderės su Amerika, tai Japonijos laivynas sugrįš, o jeigu nesusiderės, tai japonai puls Perlų Uostą. Tokį japonų planą parodė adm. Inglis kongresinei komisijai.

Sekmadienį įvyko Bulgarijos rinkimai.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY PUBLISHED BY
The Laisvė, Inc.
Every day except Sundays and Holidays
Established April 5, 1911
427 LORIMER ST., BROOKLYN 6, NEW YORK
Tel. STagg 2-3878

President — Jos. Weiss
Secretary Treasurer — D. M. Sholl
Editor — Roy Mizara

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	$6.50
United States, six months	$3.50
Brooklyn, N. Y., per year	$7.00
Brooklyn, N. Y., six months	$3.75
Foreign countries, per year	$8.00
Foreign countries, six months	$4.00
Canada and Brazil, per year	$7.00
Canada and Brazil, six months	$3.75

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Atominė Grumojimo Buožė

Washingtone baigėsi konferencija tarpe prezidento Trumano, Anglijos premjero — Attlee ir Kanados premjero — King. Ką jie svarstė, niekas dar nežino, bet po konferencijos paskelbė nusistatymą linkui atominės jėgos.

Trumpai suglaudus, neva siūloma Jungtinių Tautų Organizacijai sudaryti specialę komisiją tuo reikalu. Bet tuojau matosi, kad Trumanas, Attlee ir King siekia sudaryti savo bloką toj organizacijoj, stovintį aukščiau visų kitų šalių, jų tarpe virš Sovietų Sąjungos, Francijos ir Chinijos.

Atominė jėga arba atominė bomba paverčiama į grumojimo įrankį kitoms tautoms. Tas neišvengiamai veda prie to, kad ir kitos šalys dės pastangas, kad pasigaminus atomines bombas — prasidės baisus lenktyniavimas, kuris lėšuos daug turto, o jeigu kils karas, kuriame bus naudojama atominė jėga, tai gręs sunaikinimas pasaulio civilizacijos.

Ponai Truman, Attlee ir King patys pripažįsta, kad "nėra apsigynimo priemonių prieš atominę bombą." Ir iš kitos pusės pripažįsta, kad "jokia atskira šalis negali tikėtis monopolizuoti ją", tai yra, išlaikyti slaptybėj nuo kitų tautų ir šalių.

Šimtai ir tūkstančiai Amerikos mokslininkų, jau kelis kartus pareiškė, kad nėra jokios galimybės išlaikyti atominės jėgos pasigaminimą slaptybėj. Žinios atėjo, kad Sovietų Sąjungos mokslininkai yra padarę didelių atidengimų toj srityj. Net Norvegijos, mažos tautos mokslininkai, ir tai sako, kad jie turi daug galimybių pasigaminti atominę jėgą.

Reiškia, tokiose sąlygose negudri politika bandyti laikyt atominės jėgos pasigaminimą slaptybėj ir kitoms šalims užkarti savo politiką. Washingtone įvykusi konferencija ne tik neprašalino didžių valstybių viena kitai nepasitikėjimo, bet dar daugiau jį padidino.

Teisia Suomius Karo Kaltininkus

Suomijoj bus teisiami buvę valdininkai, kurie tą šalį įtraukė karan prieš Sovietų Sąjungą, kaipo Hitlerio talkininkę. Buvęs prezidentas Risto Ryti ir kiti valdininkai padarė Suomiją Hitlerio įrankiu ir nemažai iš jos prieplaukų ir lėktuvų bazių nacių submarinai ir karo lėktuvai nuskandino Amerikos laivų ir nužudė jūrininkų.

Karo kriminalistai suimti ir jiems įteikti apkaltinimai. Tarpe kitų teisiami: buvęs prezidentas Risto Ryti, ministerių pirmininkai Johan Rangeli ir Ed. Linkomies, užsienio reikalų ministeris — Karl Henrik Ramsay, buvęs finansų ministeris milionierius ir "socialistas" Vaino Tanner ir kiti.

Vienas iš stambiųjų karo kriminalistų, generolas Carl Gustav Mannerheim pabėgo į Ispaniją pas fašistą Franco. Šis gaivalas dar 15 d. birželio, 1941 metais, tai yra savaite prieš Hitlerio užpuolimą ant Sovietų Sąjungos, jau išleido finų armijai patvarkymą, kad ji visame kame klausytų Hitlerio generolų komandos.

Buvęs prezidentas Risto Ryti, apie tą laiką, Hitleriui laišku atsakė, kad jis sutinka su Hitlerio militariais planais ir sutartimi..

Buvo laikas, kada tie karo kriminalistai manė, kad jie pavergs kitas tautas, labai mandravojo, bet dabar pašaukti į kriminalistų suolą ir turės atsakyti ne vien už tas skriaudas, kurias padarė Sovietų Sąjungai ir jos piliečiams, bet ir už tas nelaimes, į kurias jie įtraukė Suomiją ir jos liaudį.

Pajuto Spragą

Anglijos ir Jungtinių Valstijų diplomatai pradeda jausti savo neapdairumo ir netaktiškumo klaidas. Jie pirmiau išvien su kitų kapitalistinių šalių diplomatais blokiškai balsavo prieš Sovietų Sąjungos pasiūlymus ir poziciją. Taip buvo San Francisco Konferencijoj, taip buvo Jungtinių Tautų Organizacijoj buvo Jungtinių Tautų Organizacijos pasirodė Londone užsienio ministerių konferencijoj, kurią tas atvedė prie pakrikimo.

Neapdairūs diplomatai pasirodė visai ne diplomatai, kada jie manė, jog galima nesiskaityti su tokia milžiniška šalimi, kaip Sovietų Sąjunga. Per greitai jie pamiršo tokios politikos pasekmes pirmkariniame laikotarpyje. Per mažai jie suprato tą svorį, kokį į Jungtinių Tautų pergalę įdėjo darbo žmonių valstybė ir jos Raudonoji Armija.

Tokis kapitalo šalių blokiškas nusistatymas prieš Sovietų Sąjungą atvedė prie to, kad jos atstovai tik kaipo stebėtojai dalyvavo maisto reikalais konferencijoj Quebece, visai nedalyvauja Washingtono konferencijoj, kuri sušaukta Japonijos reikalais ir nedalyvavo apšvietos reikalais konferencijoj, kuri įvyko Londone.

Apdairesni delegatai tuojau pasijuto, kad Mr. Byrnes ir Mr. Bevin politika nieko gero nesiūlo. Londone Francijos atstovas įnešė ir Jugosalvijos parėmė, kad visus nutarimus pasiųsti Sovietų Sąjungai ir delegatai "turi viltį, kad Sovietų Sąjunga prisidės."

Laikas suprasti ponams diplomatams, kad, kaip Jungtinės Valstijos arba Anglijos imperija nepriimtų kitų šalių padiktuojamų sąlygų ir politikos, taip ir Sovietų Sąjunga negali priimti Mr. Byrnes ir Mr. Bevin padiktuotą politiką. Ji nėra tarpe nugalėtų šalių, bet yra viena iš Jungt. Tautų, kuri daugiausiai prisidėjo prie to, kad mes likome laimėtojais karo.

1,000 Tankų Generolui Chiang Kai-shekui

Iš Chungkingo, gen. Chiang Kai-sheko sostinės, praneša, kad Amerika perdavė generolui Chiang Kai-shekui dar 1,000 naujų tankų ir 13,000 trokų, kurie buvo Indijoj paruošti karui prieš Japoniją.

Tuo pačiu kartu praneša, kad du Amerikos transporto laivai atvežė gen. Chiang Kai-shekui į Tientsino prieplauką daug kanuolių, kulkasvaidžių, amunicijos, tankų ir kitų ginklų.

Ši politika veda prie baisaus karo Chinijoj ir gal būti visame pasaulyje. To galima išvengti tiktai atšaukiant Amerikos armiją ir marinus iš Chinijos, sulaikant karo laivyno bent kokią pagalbą generolui Chiang Kai-shekui ir atsisakant remti jį prieš Chinijos liaudį. Chinijos reikalai yra pačios Chinijos liaudies reikalai.

VĖJAS

Marių vėjas neša gelsvą smiltį,
Neša eglių kvepiančius sakus.
Kaip tavęs jaunam man nepamilti,
Mano broli lengvas ir lakus?

Išeinu krantan. Dangus—toks giedras.
Jūra teliuskuoja smaragdu.
Bet baimingai suklykė žuvėdros . . .
Kriokia bangos. Šalta ir gūdu.

Kas su vėju skrendančiu draugavo,—
Tas, kaip vėjas, laisvas visados,
Tas už jokį lobį laisvės savo
Niekam niekuomet neatiduos!

A. Churginas.

Kiekvienas pažangus žmogus-vyras ar moteris turi prisidėti prie įsteigimo Amerikos Lietuvių Kultūrinio Centro. Kurie dar nesate Lietuvių Darbininkų Namo Bendrovės nariais, tuojau pastokite, įsigydami šėrų. **Šėro kaina $25.** Jei finansiniai išgalite, tai pirkite keletą šėrų. Siųsdami mokestį už šėrus, money orderius ar čekius išrašykite: **Home For Lithuanian Workers** ir siųskite, 46 Ten Eyck St., Brooklyn 6, N. Y.

Kelionė Tarybų Lietuvon

Rašo Antanas Bimba

(Tąsa)

Tarpe Danijos, Norvegijos ir Švedijos guli didžiulis vandenynas, Skagerrack vadinamas. Gaila, kad jau užėjo naktis. Plauksime visai arti Norvegijos pakraščiu žemyn linkui Švedijos. Sako, kad dienos metu čionai matosi gražiausias gamtinis vaizdas, taip vadinamieji garsieji Norvegijos fiordai. Mes jų nematysime! Argi tik dėl mūsų keturių tavorinis laivas per naktį gulės ir lauks dienos! Kapitonas skubinasi pasiekti Švediją. Tikėtasi buvo pribūti Švedijon antradienio ryte, o laimingi būsime jeigu pribūsime į Goteborg tiktai vakare.

Nežinau, ar tuojau reikės iš Goteborgo važiuoti traukiniu į Stockholmą, ar bus galima dieną praleisti šiame antrame didžiausiame švedų mieste. Kai kam Goteborgas geriau patinkąs už Stockholmą. Sovietų karininkai tikisi, kad juos kas nors Goteborge pasitiks iš Sovietų konsulato. Ir jie dar nežino, kada ir kokiomis priemonėmis jie pasieks Leningradą. Norime, kad būtų galima drauge važiuoti. Puikiai su jais susidraugavome — aš, švedas amerikietis ir mūsų patarnautojas. Man šiuos žodžius rašant, jau vėlokas vakaras, jie keturi drožia "bridge". Kaip ten nebūtų, jeigu galima bus, labai norėčiau vieną dieną pabuvoti Goteborge, o kitą Stockholme...

SPALIŲ 23: Šį rytą dar anksti ateina patarnautojas ir mus pribudina. Sako: Gal jums bus įdomu pamatyti saulėtekį ir Norvegijos kalnuotus krantus. Išsiskubiname ant denio. Ir tikrai gražūs vaizdai. Prieinu prie aukšto, liesučio jaunuolio, stovinčio pačioj laivo "skiauterėje" ir dabojančio, kad laivas neužplauktų ant minos. Jis gražiai kalba angliškai. Norvegija, sako jis, graži ir keista šalis. Tai didelė šalis su mažai gyventojų. Sunkus jų gyvenimas. Dirbamos žemės turi po mažytį kąsnelį, gal vieną karvę, gal arklį, gal keletą avių. Dauguma verčiasi žuvininkyste. Dar taip neseniai čionai siautėjo Hitlerio gaujos. O taip lengva, atrodo, buvo Norvegijai apsiginti. Tie kalnai, tie akmenys, tos skalos. Jeigu norvegai būtų žinoję, būtų pasikvietę Anglijos laivyną ir nebūtų jiems reikėję pergyventi tas baisiąsias nacių okupacijos kančias. Norvegai puikūs, draugiški kaimynai....

Pikta, kad nesusipratau, geriau, nesuspėjau, pasiimti su savimi gerą detališką visos Europos žemlapį. Čia gi laive tokio žemlapio už jokius pinigus negausi, nes jojo neturi nė pats kapitonas. Jis turi tiktai švediškas vandenų mapas, iš kurių mažai ką mes galime suprasti.

Toks "raukšlėtas", toks netiesus tasai Švedijos pakraštis! Aišku, jog tai yra milionų metų vandens plovimo rezultatas. Kur tik užtiko minkštesnio akmens, jį sutarpino ir išplovė jūron. Pasiliko kiečiausios skalos laikytis ir kovoti su be perstojimo jas beplaunančiomis bangomis. Norvegija yra garsi savo giliomis įlankomis, arba fiordais. Mes su švedu kalbamiesi: kaip būtų gerai, jeigu galėtumėme nors dienai kitai sustoti Norvegijoj ir pamatyti jos gamtinius vaizdus, jos žmones, jos miestus.

Kapitono pagelbininkas praneša, kad Goteborgą pasieksime šiąnakt apie dešimtą valandą. Jis nežino, ar tuojau galėsime išeiti į miestą, ar turėsime palaukti ryto. Mes gi, jeigu galima, norėtumėm pernakvoti laive.

Šiuos žodžius rašant atėjo pats kapitonas ir klausia: Ar norėsite šią naktį dar praleisti ant laivo, ar eisite miestan? Aš turiu pranešti savo viršininkams. Sakau: Bile tik galima, nakvosime laive. Ką gi mieste vėlai naktį darysime...

Paskutinė vakarienė buvo visų puikiausia. Gavome labai skanios antienos ir tokių prieskonių, kokius veikiausia tiktai švedai ir tegali pagaminti. Nė nebandėme sužinoti, iš ko jie yra padaryti. Kapitonas gi pavaišino skaniu vynu.

Goteborgą pasiekėm vienuoliktą valandą. Pabaiga kelionės Švedijon, pabaiga baimės, kad nuo minos su laivu neišlėkus į padanges!

SPALIŲ 24: Išlipę iš laivo pasiuntėm sekamą laišką:

Trans-Atlantic Company,
Goteborg.
Dear Sirs:

Through you we wish to express our sincere thanks and deepest gratitude to Captain Carlson, First Mate Alling, Steward Senerson, Waiter Nyman, and to the rest of the fine crew of the Innaren for their attention and consideration extended to us during the entire trip from Philadelphia to Goteborg. They made us feel at home among the friends.

Sincerely yours,
The passengers:

Captain-Commander Gretzev
Lieut. - Colonel Strogolev
Harry Anderson
Anthony Bimba

Penki šimtai Los Angeles studentų išėjo demonstruoti protestui prieš to miesto Švietimo Tarybą, davusią fašistų propagandos šinkoriui Gerald L. K. Smith mokyklos auditoriją.

Šnipų Lizdai

Kiekviena valstybė turi savo bėdas, savo priešus. Lietuvoj dabar mažai liko tokių priešų, nes daugelis turėjo bėgti iš ten dėl susidėjusių per karą aplinkybių. Dauguma tokių pabėgėlių gyvena užsieniuose — neužvydimoj būklėj. Jų skaitlius sunku dabar nustatyti, bet vis viena gana didelis.

1940 m. diktatoriui Antanui Smetonai išbėgus į Berlyną, pradėjo iš Lietuvos kraustytis ir jo pavaldiniai ir jo režimo rėmėjai, kurie, Kaziui Škirpai vadovaujant su Hitlerio pritarimu, susispietė į taip vadinamus "Lietuvos gynėjų būrius" ir tokiu būdu sudarė karišką vienetą neva Lietuvos "išvadavimo" tikslu ir prijungimo jos prie nacių Vokietijos. Laikinai viskas buvo tvarkoj, sekėsi. Birželio 22 d., 1941 m., "Lietuvos gynėjai" su Kaziu Škirpa pryšaky, peržengė Lietuvos rubežių ir nusivedė ten savo draugus nacius; kitais žodžiais, atidarė Hitlerio armijai vartus į Lietuvą.

Kiek tai buvo "patriotams" Brooklyne džiaugsmo! Juozas Tysliava buvo tiek sujudintas, kad pasiskubino išleisti Vienybės ekstra numerį tuo tikslu, kad pasidalyti įspūdžiais su savo skaitytojais ir vienminčiais. Nes, Tysliavos įvertinimu, Hitleris virto Lietuvos "išlaisvintoju." Kiek vėliau, LAIC vedėjas, Kostas Jurgėla, panašiai išsireiškė Brooklyno Tablete, iškeldamas Hitlerį į padanges.

Kad Hitlerio režimas tautininkų vadams patiko, tai nėra nei klausimo, nes ir po šiai dienai jie megdžioja Hitlerio išrastą ir praktikuojamą būdą žmonėms kiršyti ir pjudyti; o susidurus su nemalonumais, žada jiems pagalbą. Žodžiu, kuo drąsiau meluojama, tuo labiau įtikinama mažai mąstančius, būk jų skleidžiamos prasimanytos pasakos yra jiems naudingos ir vertos piniginės paramos. Visi tie, kurie seka lietuvių spaudą Amerikoj, gerai žino tautininkų veikėjų taktiką ir kuo jų propaganda remiasi.

Imkime Kosto Jurgėlos ir Kazio Griniaus Lietuvių Informacijos Biurą. Jiedu veikia išvieno. Kodėl? Todėl, kad LAIC yra skyrius Amerikos Lietuvių Tarybos. Kadangi šita organizacija yra tautininkų centras, todėl ir yra vedama užimančio aukščiausią Taryboje vietą. Juomi yra buvęs Lietuv. Pasiuntinybės Berlyne karo atašas, pulk. Kazys Grinius. Kaipo karininkas, jisai, žinoma, yra susipažinęs ir su žvalgybos aparatu, nes, eidamas karo atašo pareigas, jisai buvo ir žvalgybos vadu.

Kaip matome, tai LAIC yra ne kas kitas, kaip šnipų ir provokacijos įstaiga. Kai tokia organizacija yra valdžios žinioje, tai žvalgybos darbas yra reikalingas ir valstybei naudingas, nes visos žinios ir pranešimai, —ar jie būtų nulenkti prieš pavienius asmenis, ar prieš draugijas ir bendroves —yra tam tikrų valdiškų pareigūnų tyrinėjami ir patikrinti. Skundai ir pranešimai, kurie tyrinėjimui nesiduoda, yra padedami į šalį ir sunaikinami, nes be įrodymų bylos užvesti teisme negalima. Todėl, ar skundas būtų nuo eilinio piliečio, ar aukšto valdininko, turi būti ištirtas ir patikrintas. Ar pranešimas būtų nulenktas prieš šalies priešą, ar aukštą valdininką, visvien jo reikalas turi būti nuodugniai ištirtas ir patikrintas ir tik tada galima spręsti, ko reikalas yra vertas. Į prasimanytus nusiskundimus jokios domės neatkreipiama.

Dabar imkime adv. Kosto Jurgėlos vedamą LAIC. Mes žinome, kad pats LAIC yra propagandos aparatas. Bet kas yra jo vedėjas? LAIC vedėjas yra adv. Kostas Jurgėla. Kaipo advokatas Jurgėla pagarsėjo Lietuvos Atstatymo Bendrovės byloje. Štai kuo Jurgėla atsižymėjo. Konsulas Jonas Budrys parvežė iš Lietuvos apie $29,000 Bendrovei priklausomų pinigų. Padalinus tą sumą tarp Bendrovės šėrininkų, nedaug kas ką gautų. Adv. Jurgėla, pasitaręs su Bostono advokatu Bagočium ir tūlu vietiniu advokatu, užvedė prieš Atstatymo Bendrovės direktorius bylą. Kadangi Bendrovės finansinis stovis buvo apgailėtinas ir direktoriai apie tokios bendrovės vedimą nedaug nusimanė, tai, žinoma, nesunku buvo prie jų prikibti ir juos gerokai pagąsdinti. Advokatai tąsė tuos žmones po teismus, pakolei visi pinigai nesudilo. Tokie tai Kosto Jurgėlos nuopelnai.

Tas pats Jurgėla dabar veda LAIC. Šitas pats adv. Jurgėla, neturėdamas jokių ryšių su Tarybine Lietuva, skleidžia apie Lietuvą ir įvykius tenai žinias. Suprask dabar žmogau, kuo paremtos LAIC skleidžiamos žinios, talpinamos kas savaitę visuose smetoniniuose, tautininkų, socialistų ir katalikų laikraščiuose?

Ar manote, kad tie laikraščiai, kurie LAIC remia ir talpina savo laikraščiuose LAIC leidžiamas žinias nežino, kad visos tos žinios prasimanytos ir nieko bendro su tikrenybe neturi?

Kazys Pilėnas.

(Bus daugiau)

GAUKIT LAISVEI SKAITYTOJĄ

VAIRUMŲ PUSLAPIS

Klausimai dėl Vyrų, Moterų ir Vaikų Gabumų

Ar daugiau pasitaiko silpnapročių vyrų, negu moterų?

Silpnapročių gydymo įstaigose yra žymiai daugiau vyrų. Tai todėl, kad proto silpnumas labiau pamatomas pas vyrus, negu pas moteris. Silpnaprotės merginos vis dar gali paprastus namų ruošos darbus dirbti, kuomet vyras su tokiu pat proto silpnumu negali atlikti vyriško darbo. Daugelis silpnapročių merginų yra laikoma namie, o silpnapročiai vyrai sugrūsti į tam tikras įstaigas.

Ar protavimo smagenys yra tuoj už kaktos?

Paprastai yra manoma, kad jeigu žmogus turi aukštą arba didelę kaktą, tai esą proto gabumo ženklas. Bet didelė kakta dažniau būna dėl to, kad asmuo, būdamas kūdikiu, sirgo rachitu (rickets — kaulų suminkštėjimo liga, dėl blogo maisto), kad jis turėjo vandens ant smagenų arba dėl to, kad jo plaukai aukščiau želia, ir todėl kakta atrodo didesnė.

Net mokslininkai seniau manydavo, kad proto gabumai esą priekinėje smagenų dalyje, tuoj už kaktos. Ilgainiui tapo ištirta, kad galvos bei kaktos didumas neturi bendro su žmogaus protu. Dabar taipgi žinoma, jog nė viena smagenų dalis nėra reikalingesnė protiniam gabumui, negu kita. Visi smagenys dalyvauja proto veiksmuose. Kai kuriem žmonėm per operaciją buvo išimti priekiniai (kaktiniai) smagenys; po sugijimo tie žmonės ir vėl vadovavo pamaldoms.

Ar proto gabumas yra tik vienas ištisinis dalykas?

Protinė jėga yra sudėtinis reiškinys; ji susidaro bent iš septynių dalykų, būtent: gabumas skaičiuoti, lengvas žodžių vartojimas; tokia vaizduotė, kad žmogus mintyje daiktus mato; atmintis, greitas dalykų supratimas; gabumas protauti su žodžių pagalba ir matymas, kaip vieni dalykai rišasi bendrai su kitais.

Asmuo gali būti silpnesnis viename iš šių dalykų, negu kituose, tačiaus jis gali turėti vidutiniai gerą ir gabų protą. Norint pagerinti visą protinę jėgą apskritai, reikia lavintis kiekviename iš septynių minėtų dalykų.

Ar žmogaus protas bet kada sustoja augęs?

Jis sparčiausiai auga per pirmuosius dešimt gyvenimo metų; paskui protas jau lėčiau tobulėja. Kai žmonės sulaukia 20 metų, daugelio protiniai gabumai jau apsistoja ant vietos.

Kurie žmonės studijuoja, skaito, mąsto, tai protiniai jų gabumai tikrai didėja iki penketo desėtkų metų amžiaus, galbūt ir toliau. Protas sustoja augęs, kada apleidžiami užsiėmimai, kurie padeda jam tobulėti.

Ar proto gabumai pasaulyj eina mažyn?

Nėra jokio tikro įrodymo atsakymui į šį svarbų klausimą. Kai kurie ekspertai daro išvadą iš pastebimų ženklų, kad protiniai gabumai dabar apskritai stovi gal 10 nuošimčių žemiau, negu tuo laiku, kai buvo pasirašytas Amerikos Nepriklausomybės Pareiškimas. Tačiau vidutinis žmogus šiandien gali tokiu pat nuošimčiu padidint savo protinę jėgą.

Ar kolegijų profesoriai turi didelius proto gabumus?

Bandymai parodo, jog vidutinis kolegijos profesorius turi tik "per plauką" daugiau protinių gabumų, negu vidutinis kolegijos studentas. Kadangi profesoriai visą savo gyvenimą pašventė specializavimuisi vienoje kokioje mokslo srityje, tai jie turi daug daugiau žinių toje srityje, negu jų studentai. Bet kas liečia pačius proto gabumus, tai profesoriai tik mažu biskeliu daugiau jų teturi už savo studentus. Tai viena priežastis, kodėl tuliems profesoriams sunku išsilaikyti taip, kad juos gerbtų gabieji studentai.

Ar daug yra mokyklinių vaikų su tokiais protiniais gabumais, kaip kolegijų mokytojų?

Šiandien pradinėse mokyklose Jungtinėse Valstijose priskaitoma apie 250,000 vaikų, kurie turi tiek proto gabumų, kaip vidutinis kolegijos mokytojas. Tie vaikai, suprantama, dar neturi tiek žinojimo, kaip kolegijų profesoriai, tačiau bent 100,000 šių vaikų turi daugiau įgimtos proto jėgos, negu vidutinis profesorius.

Ar vaikai iš tikrųjų būna taip gabūs, kaip jų tėvai mano?

Kai kurie tėvai ir motinos skundžiasi, kad jų vaikai kvailai elgiasi; bet didžioji dauguma tėvų perdeda savo vaikų gabumus. Jie bando įtikinti pašalinius žmones, kaip jų vaikas nepaprastai gabus; ir tūkstančiai tėvų nuskiria savo vaikams tokias profesijas, kurios nepasiekiamos jų vaikų gabumams. Tuomet būna ne tik vaikui didelė širdperša, bet ir patiem tėvam.

Ar mokytojai paprastai pažįsta mokinių gabumus?

Pradinių mokyklų mokytojai greičiau pastebi negabius, bukus vaikus, negu gabiuosius. Mokytojai nepažįsta 75 nuošimčių gabiųjų vaikų; bet negabių jie nepažįsta tik 50 nuošimčių.

Ar gilios akys ir storai apžėlę antakiai reiškia protinius gabumus?

Tai yra tik žmonių prietarai, būk akys parodo žmogaus gabumą. Iš tikrųjų joki tyrinėjimai nepatvirtino, kad akių iššiūra turėtų bent ką bendra su protiniais gabumais.

Ar greiti skaičiuotojai yra abelnai gabūs?

Yra daugelis žmonių, kurie žaibiškai greitai skaičiuoja, o kitų gabumų jie teturi tiek, "kaip oisteriai".

Gabumas skaičiuoti yra tik vienas iš septynių pamatinių gabumų, kurie sykiu sudaro proto jėgą..

(Medžiaga šiem klausimam ir atsakymam skolinta iš prof. Donaldo A. Lairdo knygos "The Technique of Personal Analysis.)

Dzūkelis.

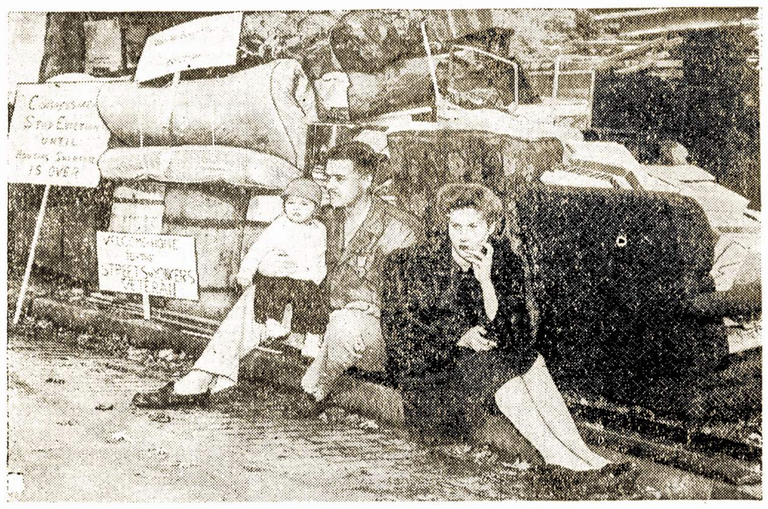

Namai, mieli nameliai—nėra namų, liūdnai galvoja Frank Richardson, veteranas (buvęs kare apdovanotas su Purple Heart), su savo šeimynėle išmestas iš namų, Yonkers'e, namo savininkui prireikus vietos karčiamos bizniui. Po aprašymo laikraščiuose to nuotikio, šiam veteranui pasiūlyta butas kitur. Bet tuomi nesaugumo šmėkla neprašalinama iš minties, kaip kad vieno aprūpinimas butu neišriša tūkstančių kitų tokių pat veteranų problemas.

UGNIAKALNIAI VADINAMI TINGIOMIS ATOMINĖMIS BOMBOMIS

Iki paskutinio laiko nebuvo jokio vienodo išaiškinimo, kodėl išsiveržia ugniakalniai, kitaip vadinami vulkanai.

Stambieji vulkanai išmeta daugybę ištirpintų uolų, kaip žėruojančią "košę"-lavą. Iš jų taip pat išlekia dideli kiekiai baltai įkaitusių akmenų-uolų gabalų, dujų ir pelenų.

Italijos ugniakalnis Stromboli per tūkstančius metų yra išmetęs apie 250 kūbinių mylių ištirpintų ir gabalinių uolų iš žemės gelmių; tai yra 312 bilionų 500 milionų tonų.

Jeigu reikėtų paprastu karščiu ištirpinti tiek uolų, tai turėtų būti sukurenta daugiau kaip 50 bilionų tonų anglies.

Suprantama, jog per paprastų elementų jungimąsi, skyrimąsi bei kitus cheminius vyksmus negalėjo išsivystyti gana karščio, kad suvirintų tokią daugybę medžiagos.

Dabar todėl manoma, jog tas požemines uolas ištirpino skildami atomai uraniumo bei kitų "bombinių" medžiagų. Yra žinoma, jog thoriumo ir radiumo elementai taip pat savaime palaipsniui skyla ir ardosi panašiai, kaip uraniumas.

Ugniakalnio Stromboli išmestose sutirpintose uolose buvo viena uraniumo dalis tarp 160 tūkstančių kitų medžiagos dalių; o thoriumo tokiose uolose yra viena dalis tarp 70,000 kitokios medžiagos dalių.

30 tūkstančių tonų uraniumo atomų skildami gali duoti tiek karščio, kaip 50 bilionų tonų anglies. O minimose uolose būta kur kas daugiau uraniumo negu 30,000 tonų. Reiškia, vien uraniumas galėjo jas ištirpinti į žėruojančią "košę". Be to, dar thoriumo tose uolose buvo du sykiu su viršum daugiau negu uraniumo. Thoriumas gi taip pat gali veikti, kaip tirpinančios atominės jėgos versmė.

Štai kodėl dabar menama, kad savaimingas atominis veikimas tokių medžiagų, kaip uraniumas ir thoriumas, ištirpina uolų sluoksnius giliai požemiuose ir sudaro iš jų požeminius ežerus ištirpintos masės-lavos. O ji, pagaliaus neišsitekdama požemiuose, veržiasi viršun ir pasipila iš ugniakalnių. Kai kas todėl vadina vulkaną-ugniakalnį tingiąja atomine bomba.

J. C. K.

KAS DABAR SVARBIAUSIA IR KAM DARBAI DIDŽIAUSI

Ko gyvenimas šiandien pirmiausia ir labiausia reikalauja, tai — įsigyti Pergalės boną ir gauti bent vieną Laisvei skaitytoją naują!

Keliu kepurę prieš kiekvieną Laisvės vajininką, kaip apšvietos karžygį, kaipo garbingą kultūros darbininką!

Išlepintai gražiai moteriškei patenkinti reikia tik trijų dalykų: pinigų, pinigų ir pinigų.

Laiškas nuo planetos Žemės: Pas mus naujienos tokios — pergales atšventėm, taikos nėra ir karas dar nepasibaigė.

Kur nėra nuoširdumo, ten nėra tikro draugiškumo.

Prakeiktos turėtų būti tokios vietos, kur žmogaus žūva sveikata, laikas ir pinigai.

Geriausias būdas dabar darbininkų klasei pasitarnauti — tai bent po vieną naują skaitytoją Laisvei gauti.

Kartais gerai yra žinoti ir praktikuoti šiuos amerikonų patarimus:

Laiku susiuvimas vienas sutaupo devynis.

Jeigu tau duoda colį, tai sauviliškai neimk aršinos.

Iš tuščio į kiaurą nepripilsi.

Būti tarpe velnio ir gilių-jų jūrų — amerikoniškai kėbli padėtis!

Blogumas gana dažnai maskuojasi gražumu.

Melas visados smerktinas. Tačiau kartais nekaltas pamelavimas yra geriau už prastą pasiteisinimą.

Laisvės skaitytojų vajus dabar yra mūsų darbymetis didžiausias ir dalyvauti jame yra visų Laisvės draugų svarbiausia ir garbingiausia pareiga!

Senbernis niekad neprivalėtų ženytis su jauna mergina, — sakydavo man Antanas Sauhtas, — nes senbernio meilė tai liepsna be karščio.

Tarybų Lietuvos vyriausybė biednuomenei žemes duoda, o tuo tarpu buržuaziniai pakalikai čia bando visuomenę vilioti "nepriklausomybe" — nepriklausomybe, prie kurios vargšui niekas nepriklauso!

Padėjus kitus reikalus į šalį, bent sykį į metus dėl Laisvės kiekvienas pasidarbuoti gali.

Lupdamas iš žemės grybą, palik bent šaknis, —jeigu nori dar kada nors grybauti.

Pr. Krienas

Saulės Spindulių Pakinkymas į Darbą

Sovietiniai mokslininkai, profesorius F. Molero ir kiti, Kižižanovskio Institute išrado tokį veidrodį, kuris sukuopia nepaprastai didelį saulės spindulių karštį. Tie spinduliai tada ištirpina geležį.

Pats pirmutinis, dar neištobulintas, jų saulinis veidrodis jau pavertė vandenį į 875 laipsnių karščio garą žiemos laiku. Tokio karščio garas gali varyti didžiules fabriko mašinas.

Jungtinėse Valstijose nuo 1900 metų buvo daroma bandymai pavartot saulės spindulių karštį namam šildyt ir mašinų ratam sukt. Bet geriausias amerikono C. G. Abboto išrastas veidrodis dar permažai sutelkia saulės karščio. Abboto veidrodžio išvystomas garas teduoda tik tiek jėgos, kaip penki arkliai.

Bet kodėl Sovietuose pagamintas saulinis veidrodis išvysto nepalyginti didesnį karštį ir jėgą? Todėl, kad jo įdubimas - įlenkimas skirtingas.

Amerikonų saulinis veidrodis tik viena kryptim įlenktas, panašiai kaip jeigu paimtume blekės (skardos) gabalą ir tiesiai per vidurį įlenktume. Sovietų mokslininkai ištyrė tokį vienintėlį amerikinio veidrodžio įlenkimą per pusę, ir atrado, kad jis sukuopia tiktai 11 nuošimčių ateinančių saulės spindulių kiekio, nors reikėtų daug daugiau sukuopti.

Profesorius Molero ir kiti Kižižanovskio Instituto nariai padarė ilgus, painius apskaičiavimus, kaip saulinis veidrodis turėtų būti įgaubtas, norint gauti daugiausia karščio. Jie atrado, kad veidrodžio įdubimas turi būti dvejopas, panašus į tą, ką matematikai vadina "paraboloidiniu užsisukimu." Vadinasi, saulinis veidrodis turi būti ne tik viena linkme įlenktas nuo viršaus iki apačios, bet ir jo viršus turi būti tinkamai priekin palenktas; o šis palenkimas privalo būti lygiai to paties apskritumo laipsnio, kaip ir išilginis įlenkimas.

Tokiam taisyklingam dvigubam veidrodžio įdubimui stiklus pritaikyti buvo labai keblus darbas. Stiklai turėjo būti sukarpyti panašiai, kaip jei peiliu išrėžtume siaurą orindžio žievės sklypelį **per visą orindžį aplinkui** taip, kad sklypelio šonai būtų pailgai apvalainiai, o abudu jo galai smailūs trikampiai.

Sovietų mechanikai visų pirma padirbo iš paskirų dalių formas. Tuomet siauri trikampiai veidrodžio stiklai buvo dedami į formas, šiek tiek įlenkiami ir tam tikrais klijais suklijuojami.

Karo metu stokavo geresnio stiklo. Sovietų mokslininkai todėl sidabravo paprastą langinį stiklą ir pjaustė jį į reikalingus sauliniam veidrodžiui sklypus; teko vartoti net senų, panaudotų fotografinių stiklų gabalus.

Saulinis veidrodis iš taip sudėstytų, sulipintų stiklų yra įdedamas į rėmus-aptvarus, kurie padirbti iš lanksčių lentelių, sluoksniais suklijuotų (plywood). Nors veidrodis sukuopia saulės spindulius į didį karštį, bet mediniai jo rėmai nei dega nei svyla. Tai todėl, kad karštis išsivysto ne pačiame veidrodyje, o spindulių suvedimo punkte, tolokai nuo veidrodžio.

Veidrodis pastatomas ant tokios mašinerijos, kad jinai suka jį lygiai tiek, kiek saulė eina iš rytų į vakarus; taigi veidrodžio veidas visuomet tiesiai prieš saulę.

Veidrodis taip tiksliai pagauna saulės kaitrą, kad trejetas jo stiklo sklypelių sutirpina šviną.

Žiemos laiku tas veidrodis per valandą duoda daugiau karščio, negu vasarą. Tai todėl, jog žiemą yra mažiau drėgmės ore ir saulės spinduliai gryniau pasiekia veidrodį.

Sakoma, kad saulės spindulių veidrodis nenaudingas nakties laiku ir apsiniaukusiomis bei lietingomis dienomis. Bet juk galima saulėtame ore taip įkaitint daug vandens dideliame rezervuare, kad pakinkytas to vandens garas gana ilgai varys mašinas ir šildys namus, kol saulė vėl pasirodys. Tokį vandenį galima laikyti po spaudimu ir apsaugoti nuo išgaravimo.

Kalbant apie atomų jėgą, galima prisimint, kad saulė taip pat siunčia mums atominę jėgą pavidale šviesos ir karščio spindulių. Saulės spinduliai gema iš to, kad atomų branduoliai saulinėse dujose nuolat skyla, o skildami skaldo kitus, šie gi dar kitus, vieni elementai pasikeičia kitais ir

(Tąsa 5-me pusl.)

KAIP VIENO GYVULIO ŠIRDIS PERSODINAMA KITAM

Trims varlėms buvo įdėtos kitų varlių širdys 1944 metų rudenį, ir varlės su svetimomis širdimis ik šiol tebegyvena. Gorkio Medicinos Instituto profesorius Maskvoje I. G. Sinicinas pirma prigydė toms varlėms svetimąsias širdis prie atitinkamų kraujagyslių. Tulą laiką abidvi širdys varinėjo kraują varlėse. Paskui buvo išpjautos nuosavos jų širdys.

Profesorius Sinicinas pernai rudenį prigydė kitų širdis šunims, katėms ir kralikams. Svetimos širdys jiem priaugintos prie kaklo, po oda, o atitinkamos kraujagyslės prisiūtos prie žemutinių tokios širdies kamaraičių, vadinamų pilvelių (ventricles). Abidvi gyvulio širdys pumpuoja kraują, ir visi tie šunės, katės ir kralikai tebegyvena.

Toliau bus daroma bandymai išimt tikrąją keturkojo, šiltakraujo gyvulio širdį, paliekant jam tik svetimąją.

Operetė "Kada Kaimas Nemiega"

Kiek čia seniai buvo lošiami šie veikalai: "Paskutinė Banga," "Pirmi žingsniai," "Penktas Prisakymas" ir t.t. Liaudis tik žinojo, kad Bronius Vargšas parašė. Bet trūko daugiau žinių apie gabų dramaturgą. Pagaliaus 1943 m. Dr. A. Petrika parašė monografiją ir tuomi nušvietė kelius ir takelius to laikotarpio, kuriam Bronius Vargšas-Laucevičius gyveno, darbavosi.

Pirmąjį lietuvišką teatrą teko matyti Lietuvoje, Vabalninkų parapijoj. Zaprutiškių kaime buvo sulošta komedija "Amerika Pirtyje." Taipgi tai buvo pirmas lošimas toj apylinkėj 1905 metais. O vėliausiu laiku teko stebėti operetę "Kada Kaimas Nemiega," spalių 28, 1945 m., Brockton, Mass. Tai laikotarpis.

Dabar šis tas apie operetę "Kada Kaimas Nemiega," lošėjus - artistus, ir kokį įspūdį gavome.

Operetėj veikiantieji asmenys: Burba, Lietuvos ūkininkas (lošė J. Karsokas); Katrė, jo žmona — (M. Sukackienė); Marytė, jų vienturtė duktė — (A. Žitkiutė); Bronė, našlaitė, Burbos sesers duktė, dirbanti mergos vietoj (H. Ališauskaitė); Petras, Burbos samdinys (J. Sabaliauskas); Vitas Raginis, eigulis (A. Dupša); Rulis, seniunas, myli didžiuotis (P. Labanauskas); Baltrus, jo sūnus (P. Plakštis, Jr.); Morta, našlė, vadinama kaimo radio (A. Motiejaitienė); Julius ir Jonas, Petro draugai (F. Mačiulis ir A. Narušiaviče); Aldona ir Danutė, Marytės draugės (A. Antanavičienė ir H. Januliutė).

Kaimo jaunimas — Aido Choras.

Pianistė akompanuotoja — Biruta Shalaviejutė.

Operetės pirmas atidengimas Burbų sodyboj; antras atidengimas, kaimo jaunimas girioj; trečias atidengimas vėl Burbų sodyboj. Laikas—vasara.

Visi aktoriai atliko savo roles labai gerai. Garbė Worcesterio Aido Chorui ir mokytojai Josefinai Karsokienei. Operetė "Kada Kaimas Nemiega" ilgai liks žmonių atmintyje.

Laike lošimo buvo kas nors tokio traukiančio magnetiška galybe lošėjus su publika ir ta instinktyviška jėga bene bus tame, kad publika gerai pažįsta kaimo gyvenimą ir tas sudarė jaukumą.

Katrė solo: "Ot tai bėda gaspadinei
Viskas ant jos sprando," ir t.t.

Tą skundą girdėjome nuo motinų, nuo seserų ir žmonų. Aktorių lošimas sukuria ne kaip fikcijos reflekciją, bet kaipo tikrovę. Toliau seka solo ir duetas. Bronė — solo: "Močiute mano, mano mieliausia,
Palikai mažą dar vystykluose.
Akis užmerkei amžinam miegui.
Be tavęs likus, augau varguose."

Publikoj buvo galima matyt jautresnės širdies žmones nuspaudžiant skepetaitėmis ašaras nuo akių! Kas gi nesupranta našlaitės likimo!

Seka duetas, Bronė ir Vitas. Vitas dainuoja:
"Pastatyk viedrelius,
Paguldyk naštelius,
Pailsėk rankeles,
Nuo sunkių darbelių.

Bronė atsako:
"Dėkui tau, berneli,
Už meilų žodelį,
Tokių negirdėjau
Nuo pat mažumėlio."

Ir taip jausmingai solos ir duetai žavėjo. Pasireiškė romantika, ir kilo į aukščiausią čiukurą. Buvo matyt, kad kaimas nemiega!

Vlado Railos operetė "Kada Kaimas Nemiega" turės didelių pasisekimų lietuviško teatrališko meno dirvoje.

Kas gi neturi nuovokos apie tėvų rūpesčius vaikais? Kas gi nesupranta romanso? Kam gi yra svetimu ir nežinomu Lietuvos kaimo gyvenimas? Operetė "Kada Kaimas Nemiega" tą visą kaip veidrodyje parodo.

Burba, Lietuvos ūkininkas; jo rimtumas, šaltumas, ypatinga orientacija giliai smeigia į publiką.

Katrė (Burbos žmona) jautrios širdies, giliai svajojanti, darbšti moteris. Čia ir yra svarbiausia vieta: ko jie troško dėl savo vienturtės duktės ir kas įvyko! Burba sako: "Tu nežinai, su kuo aš miestelyje gėriau." O vėliau Morta pranešė, kad Marytė apsivedė su Petru. Žinoma, dėl Burbos tas "gėrimas" buvo lyg anestezija. Bet visai kitaip vyko su Katre. Ji turėjo kristi iš to aukšto įsivaizdinimo Marytės gyvenimu. Čia Katrė pasirodo save geniališkai gabia pergyvent tą smūgį. O ką bekalbėti apie operetės herojus Marytę ir Petrą. Jie atliko gana gabiai savo roles.

Morta atliko savo rolę labai gerai. Ji rūpinosi, kad žinios nepasentų. Ji scenoje labai gerai pasirodė ir tas jai pritiko.

Rulis (seniunas) ir Baltrus (jo sūnus) lošė gerai. Čia pasirodė, kad operetė parašyta lietuvių liaudžiai.

Laike operetės per uždengimus dainavo ir deklamavo vienuolikos metų jaunuolis Motiejaitis, talentingas mene. Dėl jauno Motiejaičio tiek gali palinkėti. Auk, jaunuoli, į meno milžiną!

Atidarė programą ir laike uždengimų perstatė Motiejaitį Jonas Kukaitis. Tą jis sklandžiai atliko.

Buvo atspausdintas gražus 16 puslapių programas. Daug skelbimų surinkta į jį. Tai ženklas draugų pasišventimo tam darbui.

Vakarą rengė Lietuvai Pagalbos Teikimo Komiteto vietos skyrius (montelliečiai). Suvaidino Worcesterio Aido Choras iš Worcester, Mass.

Iš visų atžvilgių operetė "Kada Kaimas Nemiega" pavyko.

Geras veikalas, geram tikslui ir gerai buvo atliktas.

P. A. Jatul.

Springfield, Ill.

Anglių kasyklos šiuo laiku dirba labai gerai. Mat, šaltoji žiema artinasi, tai reikia daug kūro miestų gyventojams. Eilių eilės trokų vežikų stovi prie kasyklos ir laukia savo eilės prisiartinti ir paimti anglies. Yra mažų kasyklų, kur geležinkelis neprieina paimti anglies. Bet šiuo laiku dar negali tų kasyklų atidaryti dėl stokos angliakasių. Seni kasėjai išsiskirstė į kitas kasyklas. Taipgi nemažai senų angliakasių išmirė. O jauni nelabai turi noro lįsti į kasyklų gilumą ir kasti anglį. Jie renkasi kitokį sau darbą.

Sugrįžta kareiviai sumušę fašizmą. Man buvo smagu pasišnekėti su vienu vaikinu, kuris buvo Vokietijoj amerikiečių pusėje. Berlyne nebuvęs. Bet matė kitus miestus. Sako, labai sugriauti. Pasitaikė ir vieną lietuvių pabėgėlių šeimą sueiti ir pasikalbėti. Klausė, kodėl negrįžta į Lietuvą. Atsakė, kad negali grįžti, nes Lietuvoj prie nacių buvo kalėjimo prižiūrėtojais. Tai dabar bijo Lietuvos žmonių keršto. Girdi, valdžia gal ir nebaustų, ale žmonės gali atkeršinti.

A. Čekanauskas.

Kas naują Laisvės prenumeratą užrašo, tas į platesnę sritį išminties švyturį neša.

Reikalaudami pakelti algas po $2, kaip tą rekomendavo Karinė Darbo Taryba, šie darbininkai, nariai United Electrical, Radio & Machine Workers (CIO) Lokalo 301, demonstruoja prie GE šapų, Schenectady, N. Y. Virš 12,000 darbininkų autorizavo uniją įteikti streiko peticiją, savininkams atsisakius algas kelti.

PHILADELPHIA, PA.

Praeiti Rinkimai

Pereituose rinkimuose labai mažai balsavime dalyvavo piliečiai. Mat, daugelis skaitė rinkimus nesvarbiais. Republikonai labai didžiuojasi laimėjimais. Jie prieš rinkimus, kaip ir visada, pasidaro gražių planų ir po keletą sykių juos įtalpina spaudon. Po rinkimų tie planai prapuola ir miestas vėl pasilieka paskendęs dulkėse, šiukšlyne. Priegatviuose visokeriopa popiera marguliuoja. Nei majoras, nei konsulmanai, nei kiti pareigūnai nesirūpina miestą apšvarinti, o miesto nešvarumas kenkia žmonių sveikatai. Gatvės pilnos duobių. O reikia žinoti, kad besididžiuodami republikonai per 50 metų veik nieko nepagerino Philadelphijoje. Skolų tai jau gražių padarė. Mieste taipgi pilna raketierių. Veik kiekvienas policmanas jaučiasi kaip aukštas monarchas.

Girdėjau kalbant W. Fosterį Phila. surengtam masiniam mitinge atžymėjimui jo 50 metų veikimo darbininkų judėjime. Jis pasakė, kad 50 metų atgal jis vedė pirmą gatvekarių darbininkų streiką Philadelphijoj. Buvo areštuotas. Tačiaus streiką laimėjo. Jis padarė palyginimą, kad nuo to laiko Philadelphijos miestas mažai ką pasikeitė. Veik tie patys namai, gatvės, nešvarumas ir atsilikęs miestas senoviškumu. Tai tiesa. Kas taip prastai miestą apleido, ir dar tokį miestą, kuriame buvo nepriklausomybė paskelbta, konstitucija priimta. Žymiausi demokratijos steigėjai — pionieriai paliko gražių istorinių prisiminimų: laisvės varpas, vėliavos pagaminimas; žymaus poeto Poe namas; Jefersono, Paino ir kitų kapai. Tai žymiausias J. V. istorinis miestas, kurį republikonai begėdiškai yra apleidę. O vistiek miesto piliečiai, kurie dalyvavo rinkimuose, didžiumoj brauke kryžių ant republikonų baloto.

Esu tikras, kad jie rinkimus prakiš 1948 metais.

Rengiamas Gražus Koncertas

Gruodžio 2 d., sekmadienį, LLD 10 kuopa rengia jubiliejinį koncertą, kuris įvyks Liaudies Name 735 Fairmount Ave., Philadelphia. Pradžia 3-čią val. po pietų. Koncertinę programą pildys: S. Kuzmickas iš Shenandoah, Pa., V. O. Wall iš Wilkes-Barre, Pa. Grieš rusų balaikų orchestra, prie kurios šokikai irgi pildys programą. Vėliau pranešime dar plačiau apie programą.

Philadelphiečiai lig šiol nieko didesnio nepajėgėm surengti, kad patenkinus vietos lietuvius. Turėsime gražios muzikos ir lietuvių dainininkų, kurie sužavės mus su lietuviškomis dainomis.

Iš anksto Phila. "Laisvės" skaitytojų, LLD narių ir mūsų rėmėjų prašome garsinti ir raginti lietuvius važiuoti į šį gražų koncertą.

Patarlė sako: genys margas, bet pasaulis dar margesnis. Šio miesto lietuvių gyvenimas irgi navatnai margas.

Čia randasi Lietuvių Tautiška Salė, kurioje mūsų organizacijos surengė šimtus kultūrinių prakalbų, įvairių parengimų. Salė ir pašalpinė draugija buvo paremta moraliai ir materialiai. Pastaruoju laiku kas nors tiksliai šią pašalpinę draugiją įskundė, būk ji kokių tai taisyklių nesilaikė kas liečia parengimus. Draugijai padarė daug finansinių nuostolių. Viduje šios draugijos yra blogos valios žmonių.

Ši draugija nutarė, kad salę neišranduoti pigiau, kaip $50.00. Prakalboms buvo galima gauti tik už $8.00. Jų gaspadorius jaučiasi vyresnis už buvusį prezidentą Smetoną. Gaila, ši draugija savu laiku turėjo platų veikimą.

Žmonės sensta, mažiau domisi įdomiu pasauliu.

Richmondo dalyje muzikalė salė irgi "apsirubežiavus": nusitarė, pakol jie gyvi bus, drg. A. Bimba negalės ten kalbėti. Kaip ilgai jie galės ištrivoti, nežinia.

Rep.

Naturalizacijos ir Imigracijos Problemos

Tėvas Nemoka Anglų Kalbos

Klausimas: — Mano tėvas nori tapti Amerikos piliečiu. Bet jis niekad neišmoko nei skaityti, nei rašyti angliškai. Ar jis gali tapti piliečiu? Aš esu šios šalies tarnyboje.

Atsakymas: — Pagal dabartinį įstatymą, pilietybės aplikantas turi kalbėti angliškai suprantamai. Turi mokėti pasirašyti vardą, išskiriant to nuo jo nereikalaujama daugiaus ko rašyti. Naturalizacijos įstatym. irgi nereikalauja, kad jis mokėtų skaityti anglų kalboje, bet kaikurie šalies naturalizacijos teismai to reikalauja. Geriausia tėvui sužinoti, koks yra teismo nusistatymas šiame reikale, tai yra, to teismo, kuriame ketini tapti piliečiu. Visi žino, kad pilietybės aplikantas turi žinoti atsakymus į nekuriuos paprastus klausimus apie istoriją ir valdžią šios šalies.

Kad Tamsta esi tarnyboje, nepadės tėvui, pagal dabartinio naturalizacijos įstatymo, bet Kongresas svarstys kelis pasiūlymus, kurie ketina teikti nekurias naturalizacijos privilegijas, tarpe kurių bus paliuosavimas nuo viršminėtų mokslišky reikalavimų tarnybos vyrų tėvų. Jeigu tokis įstatymas bus pravestas, tai suprantama, kad Tamstos tėvas galės tapti piliečiu, kad nors jis nei neskaito, nei nerašo.

Amerikos Piliečių Giminės

Klausimas: — Ar Amerikos piliečių giminės turi kokių privilegijų pagal immgracijos įstatymą, jeigu jie nori atvykti į Suv. Valstijas?

Atsakymas: — Taip. Amerikos piliečio žmona ir ateivis nevedęs vaikas, neturintis 21 m. amžiaus, gali atvykti kaipo "non quota" immgrantai. Amerikos piliečio ateiviai tėvai gali gauti pirmenybę kvotoje. Tas inima tik tikrus tėvus.

Ateivis vyras Amerikos pilietės turi "non quota" stovį, jeigu apsivedimas įvyko prieš liepos 1 d. 1932 m. ir pirmenybę kvotoje, jeigu įvyko po tos dienos.

Jeigu Amerikos pilietis nori gauti "non quota" arba "preference quota" stovį giminėms, gali prašyti kopijas Form 1—133 iš arčiausio Immigration and Naturalization Office. Išpildyti blankas pagal instrukcijas.

F. L. I. S.

SUDIEV STRĖNŲ GĖLAI

Maloniam palengvinimui bandyk šį švarų, naują patikrintą būdą atliuosuot paprastą strėnų gėlą. Tik uždėk vieną Johnson's BACK PLASTERĮ ant pat skaudamos vietos. Švelnūs jo vaistai palengva ŠILDO jum nugarą, sujudina kraujo apytaką, sklaido jo pritvinimą, lengvina skausmą. Šilta multinė priedanga laiko šilimą viduj, šaltį lauke—duoda nuolatinę atramą—jautiesi puikiai! Reikalauk TIKROJO, Johnson & Johnson pagaminto. Arčiausioj vaistinėj

Johnson's BACK PLASTER

VARGAS DĖL MUILO TRŪKUMO?

Panaudoti riebalai gali padėt jo padaugint. Jie reikalingi gaminimui muilo... taip pat marškinių, nylonų ir daugelio kitų dalykų.

PRISTATYKITE PANAUDOTUS RIEBALUS!

SET YOUR QUOTA NOW IN THE GREAT VICTORY LOAN

Joseph Garszva
Undertaker & Embalmer
Manager
JOHN A. PAULEY
Licensed Undertaker
231 Bedford Avenue
Brooklyn 11, N. Y.
Tel. Evergreen 8-9770

F. W. Shalins
(Shalinskas)
Funeral Home
84-02 Jamaica Avenue
Opposite Forest Parkway
WOODHAVEN, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves
$150
Koplyčias suteikiam nemokamai visose dalyse miesto.
Tel. VIrginia 7-4499.

JUSTIN M. BUYAUSKAS
MATTHEW A. BUYAUSKAS
Laidotuvių Direktoriai
Patogus laidotuvių namas su dviem koplyčiom ir grabų parodos kambariu.
426 Lafayette Street
NEWARK, N. J.
TEL. MARKET 2-5172

Telef. HUmboldt 2-7964
J. J. Kaškiaučius, M. D.
530 Summer Ave. Newark, N. J.
VALANDOS: 2—4, 6—8 Sekmadieniais nėra valandų.

MATEUŠAS SIMONAVIČIUS
GRAŽIAI ĮRENGTA SUSIĖJIMAMS ĮSTAIGA

Vietos ir importuotos degtinės ir vynai, geriausių bravorų alus ir ėlius. Kada būsite Brooklyne, užeikite susipažinti.

Patogiai ir gražiai įruoštas atskiras kambarys užėjimui grupėms. Nedėliomis atdaras nuo 1 valandos dieną iki vėlai.

426 SO. 5th STREET BROOKLYN, N. Y.
Blokas nuo Hewes St. eleveiterio stoties. Tel EVergreen 4-9508

NAMŲ SAVININKAI!
Pasimatykite Su Lietuviu Stogdengiu
VINCU KRIAUČIŪNU

Jei jūsų namui reikia naujo stogo ar jei stogas reikalauja pataisymų, Kriaučiūnas jums atliks. Jei per stogą varva, paveskite mūsų patyrusiems stogdengiams, o jie suras priežastį ir tuojau pataisys mažais kaštais.

SENUS NAMUS APDAROME ŠINGELIAIS IR JIE ATRODO KAIP NAUJI.

Stogų ar Namų šingeliavimo reikalu kreipkitės
NATIONAL ALCALA INDUSTRIES
355 Union Ave., cor. Grand St., Brooklyn, N. Y.
Telefonas EVergreen 4-0753.

GREEN STAR BAR & GRILL
Lietuviškas Kabaretas
Kas nori gražiai laiką praleisti pasilinksminti ir pasišokti užeinpas "Green Star Bar and Grill" nes žino, kad visados bus patenkintas
Ateikite pasimatyti su Giviais.
GERIAUSIAS ALUS BROOKLYNE
PARĖ KIEKVIENĄ ŠEŠTADIENĮ
159 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.
(Skersai nuo Republic Teatro) Telefonas EV. 4-8698

Lietuvių Kūro Kompanija
Nelaukite, iki jūsų anglis išsibaigs iki paskutiniam kavalkui, užsisakykite iš anksto, nes žiemą yra sunkus pristatymas anglies.
Mes taipgi aprūpiname aliejum tuos, kurie savo namuose turi Oil Burners. Kūro Reikalu prašome kreipti
Tru-Ember Fuel Co., Inc.
496 GRAND ST. BROOKLYN. N. Y.
Telefonas EVergreen 7-1661

CHARLES J. ROMAN
(RAMANAUSKAS)

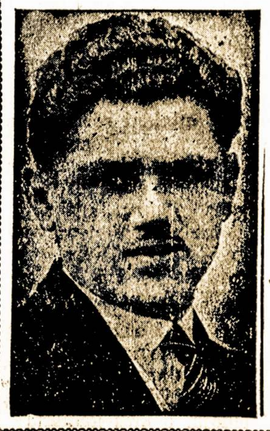

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Liūdėsio valandoj kreipkitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksime moderniską patarnavimą. Patogiai ir gražiai moderniškai įruošta mūsų šermeninė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.
1113 Mt. Vernon St.
PHILADELPHIA, PA.
Telefonas Poplar 4110

A. L. D. L. D. REIKALAI

ALDLD VI-to Apskričio Reikalai

ALDLD 6-to Apskričio Konferencija įvyko lapkričio 4 d., 1945 metais, 735 Fairmount Ave., Philadelphia, Pa.

Konferenciją atidarė apskričio pirmininkas V. Jakštys 11 valandą ryto.

Konferencijos pirmininku išrinktas P. Zaleckas, o protokolų sekretorium — V. Jakštys.

Iki mandatų komisija sutvarkė mandatus, pirmininkas pakvietė pakalbėti šiuos draugus: V. Jakštį, J. Bekampį, J. Reikauską ir J. Stanį, baltimorietį.

Mandatų komisija raportavo, kad viso dalyvauja 21 delegatas nuo 5 kuopų. Suteikta sprendžiamas balsas apskričio komitetui, o patariamas balsas svečiams.

Rezoliucijų komisijon išrinkta: J. Bekampis, J. Šmitienė ir Gudžius.

Skaitytas praeitos konferencijos protokolas ir priimtas su pastaba, kad Baltimorės 25-tos kuopos narių skaičius buvo padaugintas ant 10 narių. Vietoj 51 narys, turėjo būti 41.

Apskričio knygų peržiūrėjimo komisijon išrinkta J. Reikauskas ir J. Šmitienė.

Apskričio sekretoriui J. Bendoravičiui nepribuvus, skaitytas raštu priduotas raportas. Keliems delegatams padarius užmetimą, kad sekretorius neatliko savo pareigų, o kitiems už jį užstojus, diskusijos baigtos, raportas priimtas.

Apskričio pirmininkas V. Jakštys raportą išdavė žodžiu ir, su nekurioms pastaboms iš delegatų pusės, raportas priimtas.

Finansų sekretorė draugė Mulokiūtė raportavo, kad apskričio išde randasi 36 doleriai ir 13 centų. Raportas priimtas.

Kuopų Raportai

10-tos kuopos delegatai, Philadelphia, Pa. raportavo, kad pilnai užsimokėjusių narių randasi 130. Kuopos nariai darbuojasi pagal išgalę visuose mūsų judėjimo reikaluose. Daugiausia darbo įdeda į Lietuvos žmonių šelpimo vajų.

15-tos kuopos delegatas, Gibbstown, N. J., raportavo, kad kuopoj randasi 6 nariai. Mažai lietuvių esant ir tiems patiems pasisklaidžiusiai gyvenant, joks platesnis veikimas negalimas.

25-tos kuopos delegatai, Baltimore, Md. raportavo, kad pilnai užsimokėjusių narių randasi 58. Veikia pagal išgalę kartu su moterims ir veikimas turi geras pasekmes. Su aukomis darbininkiškiems reikalams neatsilieka nuo kitų kuopų.

30-tos kuopos delegatai, Chester, Pa. raportavo, kad narių turi 14. Veikimas yra keblus tuo, kad lietuviai labai išsimėtę gyvena. Bet veikimas, ypatingai Lietuvos žmonių šelpimo darbe, pasekmes turi vidutiniškas.

141-mos kuopos delegatai, Philadelphia, Pa. raportavo, kad narių turi 30. Veikimas vidutiniškas visuose mūsų judėjimo darbuose.

Delegatų neprisiuntė ir jokių žinių apie kuopų stovį nedavė šios kuopos: Camden ir Burlington, N.J., Easton ir Frankford, Pa.

Apkalbėjus kuopų raportus, prieita prie laiškų skaitymo. Skaitytas laiškas nuo nenuilstančio darbuotojo draugo J. Šmito.

Jis siunčia širdingiausius linkėjimus 6-to apskričio konferencijos delegatams ir duoda nekuriuos patarimus. Nusiskundęs savo sveikatos pašlijimu, labai apgailestauja, kad negalėjo atsiekti savo užbrėžto tikslo, tai yra, — dasivaryti iki 100 naujų narių į 10-tą kuopą. Tačiaus jis tikisi, jei tik sveikata kiek pagerės, savo tikslą atsiekti. Draugas J. Šmitas jau gavo apie 50 naujų narių.

Skaitytas ir antras laiškas, tai nuo Literatūros Draugijos centralinio sekretoriaus draugo D. M. Šolomsko. Jis kreipė delegatų atydą į būtiniausias bei tuojautines mūsų užduotis. Svarbiausia, tai į literatūros skleidimą ir dienraščių platinimą.

Knygų Leidimo Klausimas

Knygų leidimo programa ir knygų turinys iššaukė gan gyvas diskusijas. Didžiuma delegatų išsireiškė, kad apysakos, ypatingai iš Amerikos lietuvių gyvenimo, jau senstantiems nariams labiausia pageidaujamos. Dirbtuvėj nuvargęs, rūpesčių nukamuotas ir jau gerai neprimatantis žmogus, apysakoj randa nusiraminimą, poilsį, o kartais ir paguodą. Gi ant gilesnio turinio knygos nemato išrokavimo varginti savo akis ir mintis.

"Šviesos" turinys susilaukė daug kritikos. Didžiuma diskusantų išsireiškė, kad "Šviesos" turinys perdaug nutolęs nuo Amerikos lietuvių reikalų. Net ir nuo tos pačios draugijos reikalų, kuri ją leidžia. Perdaug eilėraščių iš Lietuvos, o be to dar didelė jų dauguma būna perspausdinta iš mūs dienraščių.

Nekurie delegatai išsireiškė, jog geriau būtų "Šviesos" neleisti, o jos vietoj daugiau knygų išleisti. Nekurie darbuotojai nusiskundė, kad turį bėdos su Centru "Šviesos" siuntinėjimo reikale.

Po ilgų diskusijų, po visokeriopų ir gan stiprių išsireiškimų, kurie palaikyta už neapgalvotą įsišokimą, nutarta parašyti rezoliuciją, "Šviesos" turinio klausimu.

Priėjus prie spaudos klausimo, buvo kalbėta ir apie mūsų dienraščių turinius. Daug delegatų išsireiškė tą patį, ką ir apie "Šviesos" turinį— viskas apie Lietuvą, o nieko apie mus pačius.

Po šių diskusijų tapo išrinktas apskričio komitetas iš šių darbuotojų: J. Bekampis, P. Zaleckas, J. Šmitienė, Lipčius, Valantienė, Mulokiūtė ir Jakštys.

Į alternatus: J. Stanis ir V. Gižauskas.

Praeitais metais apskritys turėjo 217 narių. Šiemet turi 279. Paaugo 62 nariais.

Pinigų išde randasi $36.13.

Demokratiniam Lietuvių Suvažiavimui iš apskričio išdo tapo paaukota $25.

Nutarta sekančią konferenciją laikyti Philadelphijoj, spalio mėnesį, 1946 metais.

Konferencijos pirmininkas
P. Zaleckas
Sekretorius
V. Jakštys

LAISVĖS VAJUS

(Tąsa nuo 1 puslapio)

	Punktai
P. Bečis—F. Klaston Great Neck	749
ALDLD 4-tas Apskr., Pittsburgh	624
V. Ramanauskas, Minersville	568
S. Puidokas, Rumford	540
Geo. Shimaitis, Montello	514
P. Anderson, Rochester	497
C. K. Urbonas, Hudson	486
V. O. Valukas, Wilkes-Barre	468
P. Šlajus, Chester	442
J. Blažonis, J. Karsonas, Lowell	434
V. Padgalskas, Mexico	384
V. Ramanauskas, Minersville	372
P. Slekaitis, Scranton	324
ALDLD 25 kp., Baltimore	292
J. Burba, So. Boston	260
ALDLD Moterų 20 kuopa, Binghamton	240
L. Bekešienė, Rochester	252
ALDLD 145 kp., Los Angeles	218
S. Penkauskas- P. Tamašauskas, Lawrence	212
A. Valinčius, Pittston	208
M. Smitrevičienė, Detroit	185
A. P. Dambrauskas, Haverhill	166
F. Wilkas, Wilmerding	156
J. Lingevičius, Saginaw	148
J. Grybas- J. Krasauskas, Norwood	144
V. J. Valley, New Britain	130
J. Rudman, New Haven	130
D. P. Lekavičius, Pittsburgh	126
J. Kazlauskas, Wethersfield	120
H. Žukienė, Binghamton	114
J. Simutis, Nashua	96
L. Pruseika, Chicago	88
M. Janulienė, Detroit	72
H. Tamašauskienė, W. Roxbury	52
J. Adams, Grand Rapids	24
J. Stankevičius, Wilkes-Barre	14

Trečiadienį Laisvės ofise lankėsi drg. Žukauskienė; ji atvyko su ne tuščiomis rankomis: pridavė dvi naujas prenumeratas ir didelį pluoštą atnaujinimų. Jai taipgi talkininkavo F. Shimkienė iš Arlingtono, kuri pridavė daugelį atnaujinimų. Tad Žukauskienė dabar stovi pirmoj vietoj.

P. Pilėnas taipgi gražiai pasidarbavo šį sykį. Jis ir jo talkininkas S. Reikauskas prisiuntė naują prenumeratą ir daugelį atnaujinimų. Apart jų, ir kiti philadelphiečiai pasidarbavo, kaip tai R. Merkis ir J. Šapranauskienė; prisiuntė atnaujinimų.

A. Balčiūnas, brooklynietis, pridavė naują prenumeratą ir atnaujinimų. Jis pralenkė Waterburį.

J. Bakšys iš Worcesterio prisiuntė naują prenumeratą ir daugelį atnaujinimų. Jis sako, kad dar bus ir daug daugiau naujų prenumeratų.

Matyt, kad Stasys Kuzmickas iš Shenandoah neleido ilgai greatneckiečiams būti laimėtojų skyriuje. Jis prisiuntė naują prenumeratą ir pluoštą atnaujinimų.

ALDLD 4-tam apskričiui šį sykį pasidarbavo D. P. Lekavičius, prisiųsdamas naują prenumeratą ir atnaujinimų, taip pat ir Paul John, prisiųsdamas atnaujinimą.

Šie vajininkai pakilo punktais, prisiųsdami atnaujinimų: P. Šlajus, Chester, Pa.; M. Smitravičienė, Detroit, Mich., ir Frank Wilkas, Wilmerding, Pa.

Į vajų įstojo su atnaujinimais J. Kazlauskas, Wethersfield (Hartford), Conn., ir M. Janulienė, Detroit, Mich.

Iš pavienių skaitytojų po naują skaitytoją prisiuntė Peter Kunchys, Port Arthur, Canada, ir Stanley Kwastavich, Wilkes-Barre, Pa. Tai gražu. Laukiame, kad ir kiti pavieniai skaitytojai pasektų jų pavyzdį. Prisiųskite po naują skaitytoją!

LAISVĖS ADMINISTRACIJA.

SKAITYTOJŲ BALSAI

Lietuvos Priešams Nevyksta Kanadoj

Spalio 10 d. Keleivy tilpo tūlo Franzelio aprašymas iš Toronto, Kanados. Jis visaip išniekina pažangiuosius Kanados lietuvius, o ypatingai jų veikėjus.

Jis taipgi rašo, kad rugpjūčio pabaigoj į Torontą buvo atvykęs kunigas Kidikis, kuris energingai darbuojasi BALF naudai. Rašo, kad lietuvių parapijos salėj buvo sukviesti Toronto lietuviai pasiklausyti kunigo prakalbos. Girdi, žmonių buvo nemažai prisirinkę. Kunigas savo kalboj ragino "visus Toronto lietuvius, kurių gyslose teka lietuviškas kraujas," teikti pagalbą pabėgėliams iš Lietuvos, kurie yra išsiblaškę po kitas valstybes. O rugs. 1 d. parapijos salėj buvo suruošta kunigo Kidikio pagerbimui vakaras. Įžanga buvo 50 centų. Girdi, publikos prisirinko pilna svetainė. Kunigas Kidikis ir vėl prabilo į susirinkusius, ragindamas bendrai veikti BALF naudai. Kol kunigas kalbėjo, tai Keleivio rašėjas suskaitė pinigus, įdėjo į voką, užlipdė ir padavė kunigui, kuris atplėšęs rado vos dvidešimt dolerių. Atsigrįžęs į susirinkusius kunigas pasakęs: Jei aš būčiau žinojęs, kad jūs man tiktai tiek duosite, aš niekuomet nebūčiau atvažiavęs pas jus.

Iš Franzelio rašto matyt, kad pirmą dieną svetainėj buvo daug žmonių, o rugsėjo 1 d. svetainė buvus pilna žmonių. Buvo renkamos aukos, o be aukų dar buvo įžanga. Ir vos tik sudarė 20 dolerių.

Aš tikiu, kad kunigas Kidikis gerai pasimokino iš to, ir jis pamokins kitus, kaip jis pats. Jis sužinojo, kad Toronto lietuviai didelėj didžiumoj yra pažangūs žmonės, kad jie kiek tik išgali remia Lietuvos žmones, o į buvusius Hitlerio tarnus pabėgėlius iš Lietuvos žiūri su panieka.

Juozas Girkus

Šypsenos

Naktinis Pasikalbėjimas

—Jonai, Jonai! — judina žmona vyrą už peties, — atsibusk gi, ten laiptais kažkas ateina!

— Aa, ee... ee... taip, — bamba vyras pro miegą, — kelinta dabar valanda?

— Pusė trečios, — šnibžda žmona.

—Dėkui Dievui, — apsiverčia vyras ant kito šono,— šį kartą ne aš ten einu!

Tikras Nesusipratimas

Karikatūristas prašo visuomenės veikėją, kad leistų nupiešti jo saržą.

— Nerasi kvailių! Nesutinku! — piktai atkerta šis.

— Bet aš labai puikiai nupiešiu — pats gėrėsies, — įtikinėja karikatūristas.

— Nereikia!

— Visvien piešiu, tik taip, kad visi iš jūsų juoktis ims.

— Tad gali piešti — aš nieko prieš, — sutinka veikėjas.

Mokykloje

Mokytojas aiškina kompasą.

— Eini su tėvais pasivaikščioti. Tėvas paklysta ir tvirtina, kad reikia dešinėn eiti, o motina sako — kairėn. Ką tada daro tėvas?

— Jis eina kairėn, pone mokytojau!

Saulės Spindulių Pakinkymas į Darbą

(Tąsa nuo 3-čio pusl.)

tt.; tuo būdu jie nuolat ir gamina skleidžiamąją atominę jėgą.

Jau pirm 50 metų mokslininkai pripažino, jog saulės spinduliai yra didžiausia žemei jėgos versmė, tik reikia išmokti tą begalinę jėgą panaudoti.

N. M.

PRANEŠIMAI

BAYONNE, N. J.

ALDLD 212 kp. susirinkimas įvyks antradienį, lapkr. 20 d., 7:30 val. vak. LAU Kliubo selėje, 2 W. 22nd St. Draugai, šis susirinkimas labai svarbus, būtinai dalyvaukite. — P. Janiūnas, sekr. (269-270)

BALTIMORE, MD.

Suvienytas Komitetas iš Lietuvių, Rusų, Ukrainų organizacijų ruošia koncertą, lapkr. 25 d. Liet. Svetainėje, 851 Hollins St. Programe dalyvaus 3 chorai, bus ir solistų, duetų, taipgi dainuos solistas Valukas su sūnum iš Wilkes-Barre, Pa. Po Koncerto šokiai, valgiai ir gėrimas, tad prašome įsitėmyti dieną ir laiką ir dalyvauti. Pelnas skiriamas pagalbai Lietuvos žmonėms. (269-270)

HELP WANTED—FEMALE
REIKALINGOS MOTERYS

MERGINOS
Lengvam sustatymo darbui
GEROS ALGOS
BONAI
Kreipkitės
MICRO-LITE CO.
44 WEST 18TH ST.
(271)

FINISERKOS PRIE UNIFORMŲ
TAIPGI MERGINOS PRIE SKALBYKLOS
DARBO. NUOLAT—GEROS ALGOS.
CUNNINGHAM LAUNDRY,
138-02 ELDER AVE., FLUSHING, L. I.
FLUSHING 3-0193
(273)

Kas sykį Laisvę užsipre-numeruoja, tas skirtis su ja niekad negalvoja.

LICENSES
WHOLESALE AND RETAIL
Beer, Wine, Liquor

NOTICE is hereby given that License No. EB 324 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 802 Caton Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
EDWARD J. RYAN
802 Caton Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 10827 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 3061 Fulton Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
CHARLES PRACKLER & EDWARD BALZER
3061 Fulton St., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 10681 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 3919 — 18th Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
HERMAN, SAM, MORRIS, HAROLD & EPHRAIM BERNSTEIN
3919—18th Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 10786 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1924 Fulton Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
SAM SAPOLNICK & SAM GRADSTEIN (Big-Bell-Super Market)
1924 Fulton St., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 10846 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 383 Nostrand Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
HARRY LERNER
383 Nostrand Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 10802 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 338 Reid Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
DOMINICK ST. ANGELO
Also Nick's Fish Market
338 Reid Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. L 1699 has been issued to the undersigned to sell wine & liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 646 Throop Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
MILTON STONE
Fulton—Throop Wines & Liquors
646 Throop Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. L 5059 has been issued to the undersigned to sell wine & liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 684 Liberty Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
JOHN J. CENTORE & ANTHONY M. PRIMATO
(d-b-a Primcent Wines & Liquors)
684 Liberty Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. L 1716 has been issued to the undersigned to sell wine & liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 128 Pine Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
RALPH J. RICCIARDI
128 Pine St., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. L 1830 has been issued to the undersigned to sell wine & liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 176 Grand St., Ext., Borough of B'klyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
RAY SABLE & EVA MOSKOWITZ
(The Grand St. Ext. Wine & Liquor Store)
176 Grand St. Ext., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. L 1835 has been issued to the undersigned to sell wine & liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 149 Rockaway Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
MRS. SELMA SWARTZ
149 Rockaway Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. L 1695 has been issued to the undersigned to sell wine & liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 3006 Avenue M, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
ELEANOR GAVRIN
(Gavrin Liquor Store)
3006 Ave. M, Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. L 1511 has been issued to the undersigned to sell wine & liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 26 Macombs Pl., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
LESLIE T. TURNER
26 Macombs Pl., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. RL 15936 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1354 Fulton Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
THOMAS MURPHY
1354 Fulton St., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. RL 15925 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 284 — Avenue X, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
NICOLO POLACO
Welcome Rest.—Pizzeria Napolitana
284 Avenue X, Brooklyn, N. Y.

HELP WANTED—MALE
REIKALINGI VYRAI

REIKIA VYRŲ!
NUOLATINIS DARBAS — GERA ALGA
Paprasti Darbininkai • Be Patyrimo Fabriko Darbininkai
Mašinistai • Tool & Die Darytojai
Designers—Electro-Mechanical
Elektros Indžinieriai
(Development ir Project)
Kreipkitės nuo 8:15 A.M. iki 4 P.M.
Thomas A. Edison, Inc.
Gate 43, Lakeside Ave., West Orange, N. J.
(274)

Edison Emark Battery Division
REIKIA TUOJAU
DŽIANITORIŲ • SKREPŲ KRAUSTYTOJŲ
PRODUKCIJOS DARBININKŲ (Priedai už Gabumus)
GERI DARBAI — GEROS ALGOS — NUOLATINIS DARBAS
KREIPKITĖS
Thomas A. Edison, Inc.
Belleville Turnpike, Kearny, N. J.
(274)

REIKALINGI AUTOMOBILIŲ MECHANIKAI
Daug Viršlaikių
SCOTT MOTOR SALES INC.
DOVER, N. J.
(271)

STALIORIAI
A1
PRIE AUKŠTOS RŪŠIES RAKANDŲ
NUOLATINIS DARBAS
Skambinkite
IRONSIDES 6-2750
(271)

APVALYTOJAI, Ofisų Būdinkuose. Nuolat, Dienomis ir Naktimis. $37.25. Matykite Mr. INGE, 59 Pine Street, New York City.
(X)

HELP WANTED—FEMALE
REIKALINGOS MOTERYS

MERGINOS MERGINOS
18 IKI 30
Lengvas Fabriko Darbas
PATYRIMAS NEREIKALINGAS
Nuolatinis Darbas—Užtikrintas Darbas
Progos Pakilimams
Poilsio Periodas, Linksmos Aplinkybės
Apmokamos Vakacijos ir Šventės
Kreipkitės Nuo Pirmadienio Iki Penktadienio, 8:30 iki 5.
SCOTT PAPER COMPANY
CUT-RITE DIVISION
50 Harrison St., Hoboken, N. J.
(273)

OFISŲ DARBININKĖ
4 valandos naktimis, pradedant pirmadieniu, baigiant penktadieniu. Gera Alga.
Gerai žinoma firma.
Telefonas HANOVER 2-6900, EXT. 557
(268)

POPIERINĖS DĖŽĖS
Stokes & Smith Operatorės
Patyrusios. Gera Alga.
Nuolatinis Darbas.
SPECIALTY PAPER BOX
255 McKibben St., B'klyn.
(B.M.T. Morgan Ave. Sta.)
(272)

VIRĖJOS
NEREIKIA PATYRIMO
MOTERYS, ĮDOMAUJANČIOS VIRIMU
NAMŲ AR RESTAURACIJOS PATYRIMU
GEROS ALGOS
VAKACIJOS
MAISTAS IR UNIFORMOS
GREITI PAKILIMAI
PUIKUS MOKINIMOSI GERO AMATO
TURI MOKĖTI ANGLIŠKAI
SKAITYTI IR RAŠYTI
SCHRAFFT'S
KREIPKITĖS VISĄ DIENĄ
56 WEST 23RD ST., N. Y.
(X)

VALYTOJOS, Ofisinių Namų. Nuolat. $35. Kreipkitės tarp 4 ir 5 P.M.
INGE, 59 Pine St., New York City.
(X)

BUSŲ DRAIVERIAI
MECHANIKAI
APVALYTOJAI
Nuolatinis Darbas
KREIPKITĖS 9 IKI 5
IRONBOUND TRANSPORTATION CO.
6 MARGARETTA ST.
NEWARK, N. J.
(274)

PEČKURYS
PATYRĘS
Apartmentinis Namas
Gaus apartmentą su vienu kambariu, fornišiuotą, pridedant puikią algą. Nuolatinis apskritų metų darbas blaivam ir darbščiam darbininkui. Kreipkitės į Superintedent.
345 Montgomery Street, Brooklyn, N. Y.
(272)

PAGELBININKAS
Stiprus vyras pagelbėjimui ant troko. Nuolatinis darbas ir gera alga tinkamam vyrui.
MALLETT & ROSENBERG,
56 COOK STREET, BROOKLYN.
(270)

MEDŽIO APDIRBĖJAI
PATYRĘ
Prie komercijinių trokų viršų.
Nuolatinis darbas.
GERA ALGA—APMOKAMOS VAKACIJOS
Metropolitan Distributors, Inc.
501 TENTH AVENUE, N. Y. C.
MEDALLION 3-4000
(270)

INDŲ MAZGOTOJAI
VIRTUVĖS DARBININKAI
Linksmos darbo sąlygos
PRIE AIRPORT
Moderniškai įrengta. Pakilimų progos.
Kreipkitės 9 iki 12 pradedant pirmadieniu, baigiant penktadieniu.
T. W. A. HANGAR NO. 6
La Guardia Field.
(271)

REIKIA DŽIANITORIŲ
PRIE AIRPORT
GERA VALANDŲ MOKESTIS
Kreipkitės nuo 9 iki 12
Pradedant Pirmadieniu, baigiant Penktadieniu.
T. W. A. HANGAR NO. 6
LA GUARDIA FIELD
(271)

STALIORIŲ FORMANAS
GERA ALGA
NUOLATINIS DARBAS
Rašykite
BOX 302
20 WEST 43RD ST., N. Y. C.
(271)

Stalioriai
1-MOS KLASĖS
KRAUTUVIŲ RAKANDAM IR BUFETAM
PUIKIAUSIOS ALGOS
ŠAUKITE
GLENMORE 2-4590
(273)

New Yorko ir Apielinkės Žinios

Peter V. Cacchione Iš Naujo Išrinktas į Miesto Tarybą

Peter Cacchione, komunistas New Yorko Miesto Tarybos narys, išrinktas tom pačiom pareigom trečiam terminui. Pir-

Peter V. Cacchione

mesnieji terminai buvo po 2 metus. Šis terminas yra keturiem metam.

Cacchione buvo gavęs 66,496 numerio pirmo balsus. Gavęs apie desėtką tūkstančių daugiau, negu kuris kitas brooklynietis kandidatas.

Kiek jis ir visi kiti išrinktieji gavo balsų su numerio antro balsais, matysime sekamose laidose.

Šeštadienį balsų rokuotojai tebedirbo viršlaikį, kad užbaigti surokuoti viską ir laukiantiems užbaigos kandidatams suteikti ramų šventadienį.

L. K. N.

"Turkių" Vakarienė

Penkiolikos metų sukakties jubiliejinę vakarienę rengia Lietuvių Darbininkų Susivienijimo Brooklyno ir apylinkės kuopos.

Vakarienė bus gera, "turkienos." Bus ir kitų užkandžių ir gėrimų. Todėl prašome pasipirkti tikietus iš anksto. Bilieto kaina $2. Tai yra prieinama kaina šiais laikotarpį.

Turėsime [illegible] muzikališką programą: dainų, duetų ir solo. Šokiams gros gera orkestra.

Tas įvyks 24 lapkričio 24 d., 7:30 vakaro, 280 Union Ave., Brooklyne.

Komisija

CIO ir Veteranai Demonstravo už Parvežimą Kariškių

Lapkričio 15-tos vakarą Times Square įvyko CIO suruošta demonstracija už parvežimą mūsų kariškių iš užjūrio.

Demonstruoti išėjo trys šimtai įvairių unijų vadų. Prie jų prisidėjo keli šimtai veteranų. Būrys išmaršavo iš CIO Tarybos susirinkimo, įvykusio Fraternal Clubhouse, New Yorke ir maršavo per centralinę miesto dalį, kur visuomet randasi minios žmonių.

Unijistų nešamos iškabos šaukė: **"Jie sumušė fašistus, jie turi gana punktų, tad dabar parvežkime juos namo."**

Maršuotojai dalino lapelius ir atvirutes, adresuotas prezidentui Trumanui. Atvirutėse reikalauja sugrąžinti kariškius namo, išskiriant tik tuos, kurie būtinai reikalingi okupacijos pareigoms.

Demonstracija buvo pirma iš būsimų desėtkų ir šimtų panašių demonstracijų CIO kampanijoje "Ship the Boys Home Now." Ji pradėta nuo centro, iš centralinės tarybos susirinkimo, kaipo pirmasis mobilizacijos punktas.

CIO reikalauja, kad kožnas laivas dabar būtų paverstas kariams parvežti laivu, o ne išdavinėjami kitiems kraštams prekybos reikalams ar mūsų pačių saujos piliečių pelnikavimui, kuomet milionai mūsų kariškių laukia ir nesulaukia progos sugrįžti namo. Unijos taipgi sako, kad šimtai laivų jau padėta prieplaukose rūdyti.

Panašiose demonstracijose CIO žada išdalinti tris milionus literatūros. Taipgi vartos trokus su garsiakalbiais ir ves užjūriuose tebesantiems kariškiams laiškų rašymo kampaniją.

Suvažiavimo Delegatams

Delegatų į Antrą Demokratinių Amerikos Lietuvių Suvažiavimą, Pittsburghe, busas ir dvi mašinos išeis ketvirtadienio, lapkričio 22-ros ryto 8 val., nuo Laisvės salės, 419 Lorimer St., Brooklyne.

Mašinos bus Jurgio Waresono ir Antano Gilmano.

Visi užsiregistravusieji važiuoti busu ir mašinomis būkite vietoje laiku.

NEW JERSEY DELEGATAMS

Newarko ir tos apylinkės delegatai susirinkite Newarke prie Šv. Jurgio Draugijos salės, 180 New York Ave. Iš ten išeis 9 val.

Komisija

C. Brooklyn, N. Y.

Pereitą trečiadienį, lapkričio 14-tą, iš kariškos tarnybos sugrįžo civiliniam gyvenimui Anthony Kvartunas, gana ilgai išbuvęs Panama srityje. Labai linksmas laimingai sugrįžęs pas saviškius. Taipgi tėvai labai linksmi sulaukę mylimo sūnaus.

Draugai Kvartunai yra seni Laisvės skaitytojai ir žinomi, kaipo labai draugiški žmonės.

Linkiu didžiausio pasisekimo Antanui ir jo tėvams.

M. Y.

New Yorko farmeriai skundžiasi, kad dar daug yra nenuimtų nuo lauko pupelių, kornų, burokų, morkų ir kitokio derliaus. Jiems darbą sutrukdė lietingas ruduo.

Paštas Praneša

Brooklyno pašto viršininkas Frank J. Quayle praneša, kad dabar jau galima laisviau siųsti siuntiniai kariškiams. Bile kur užjūriuosna galima siųsti pakietai iki 11 svarų svorio ir 42 colių ilgio arba iki 72 colių viso apimio (aplink visą). Galima dėti viską tą, ko kariškis yra prašęs — viską, kas paprastai yra priimama paštu siųsti.

PATAISA

Pranešime, kur pažymėta, kad O. Dobinienė surinko dovanų Lietuvos žmonėms, neteisingai buvo pažymėta newarkiečio pavardė. Vieton Joseph Sleivis, turėjo būti Joseph Slenis.

Scena iš filmos "The Last Chance" perstato du anglus oficierius ir amerikietį saržentą, pabėgusius iš kalėjimo, planuojant, kaip pabėgti iš belaisvės ir išvesti būrį kitų. Tose rolėse vaidina E. G. Morrison, John Hoy ir Ray Reagan. Pradės rodyti lapkričio 22-rą, Criterion Teatre, Broadway ir 45th St., New Yorke.

New Yorko Komunistai Niekad Nebuvo Gavę Tiek Daug Balsų

Benjamin J. Davis, Jr., negras komunistas, gavo 56,129 numerio pirmo balsų. Gi brooklynietis komunistas Peter V. Cacchione baigė lenktynes su 66,496 balsais. Per abu gauta 122,625 numerio pirmo balsai.

Prie to, aišku, abu gavo dar ir numerio 2 balsų.

Didžiausias seniau kada nors komunistų gautas skaičius balsų New Yorke, 100,000, buvo paduotas už Amter, kada jisai kandidatavo į kongresmanus nuo visos valstijos (reprezentative at - large) 1938 metais.

Šimtas tūkstančių balsų tada buvo gautas iš visų penkių miesto apskričių. Dabartiniai 122,625 balsai gauti tik iš dviejų apskričių — Kings ir New York. Bronx, Queens ir Richmond apskrityse komunistai šiemet savo kandidatų nestatė, rėmė darbiečius ir kitus pažangius kandidatus.

Abu šiemetiniai komunistų kandidatai jau yra nariais Miesto Taryboje. Tiesa, tebebūdami mažytėje mažumoje jie taryboje negalėjo nuveikti tiek, kiek norėtų. Tačiau net tose sąlygose, sutartinai veikdami su vienais ir kitais iš pažangesniųjų, su kuriais pavyko susitarti, jiedu vieną kitą naudingą bilių pravedė. Vienam kitam blėdingam biliui pastojo kelią, nustūmė į šalį ar nors tolyn. Žmonės tai įvertino ir sugrąžino juos abu Miesto Tarybon.

Cacchione jau tarnauja antrą terminą, išrinktas trečiam, o Davis tarnauja pirmą, išrinktas antram terminui. Pirmesnieji terminai buvo dviem metam, šis bus keturiem metam.

Pažymėtina ir tas, kad laike kampanijos abu turėjo didelių sutrukdymų.

Cacchione buvo gana sunkiai susirgęs, per apie mėnesį pirm pat rinkimų pats visai negalėjo dalyvauti savo rinkimų kampanijoj, visiškai buvo atsidavęs Piliečių Komiteto už Cacchione ir komunistų bei jų draugų ir rėmėjų pastangoms.

Davis buvo šaukinėjamas į naujojo "daisuko" Rankino Kongresinį Komitetą liūdyti. Gi apie dviem savaitėmis pirm rinkimų, kada jo buvo tikimasi bent dvejoms, trejoms prakalboms mieste kas dieną, mirė New Yorkan pas jį ir dukterį atvykęs apsilankyti jo tėvas Benjamin J. Davis, Sr. Tėvas buvo 75 metų, taip pat buvęs kovotojas už negrų teises, nors jis kovojo ir ne tos partijos ribose, buvo republikonas. Davis palikęs prakalbas nuėjo nulydėti tėvą į Georgia valstiją.

Reakciniai republikonai ir liberalai prieš Davis'ą taipgi buvo išstatę kitą negrą, Benjamin F. McLaurin, kad tuo būdu abu pralaimėtų, negrai nebeturėtų nei vieno saviškio Miesto Taryboje. McLaurin'o kampanija susidėjo iš reakcininkų aršiausių šmeižtų ir purvo ant Davis. Tačiau visu tuo nedaug ką apgavo. Davis baigė pirmą balsų rokavimą su 56,129 balsais, McLaurin su 10,280 balsų.

Viso balsų (su antraisiais) Davis gavo 63,498.

Taip, šie rinkimai galėtų būti gana graži pamoka visiems tiems, kurie dar pajėgia ko nors išmokti.

L. K. N.

Mrs. Sadie LaFata, 43 Van Siclen St., Brooklyne, apsiskundė policijai, kad nežinomas "šviesus vyras" buvo nakčia įsibriovęs į jos apartmentą ir grąsindamas peiliu ruošęsis ją žaginti. Jai pavykę įspyrimu išbudinti tame pat kambaryje miegančią seserį. Išsigandusios sesers spiegimas pravijęs įsibriovėlį.

Išskridęs iš LaGuardia stoties į Angliją lėktuvas pereitą penktadienį turėjo sugrįžti stotin dėl kliūčių su inžinu.

PATAISA

Am. Liet. Piliečių Kliubo pranešime apie Naujų Metų vakarienę buvo pažymėta, kad bilieto kaina $3.50. Turi būti — Bilieto kaina $3 asmeniui, šokiams 50c. Tad dar sykį atkreipiame atydą, kad nepamirškite įsigyti bilietus iš anksto pas gaspadorių J. Zakarauską ir Komisijos narius. Vakarienė įvyks laukiant Naujų Metų, gruodžio 31 d., 8:30 v. v., Kliubo patalpose, 280 Union Ave. Kom. (270-271)

Apvogė Dainininkę

Marion Anderson, paskilbusioji dainininkė, apsiskundė policijai, kad iš jos mašinos išvogta $9,500 vertės brangių teatrališkų drabužių ir kitokių puošmenų.

Mašina buvo pastatyta beveik pačiame teatrų distrikte, West 44th St., tarp 8 ir 9th Aves., New Yorke. Stovėjusi nuo 8:15 iki kiek po 11-tos, vakare.

Žieminiai Drabužiai Yra Skubiai Reikalingi Dabar Europoje!

Modell's Krautuvės turi didelius sandėlius šiltų koatų, apatinių drabužių, pirštinių, kojinių ir t.t., draugams ir giminėms.

NEW YORK — Ateinanti Europinė Žiema bus šalta ir varginga jūsų draugams ir giminėms. Jiems skubiai yra reikalinga jūsų pagalba! Pirkite šiltus drabužius ir priedėlius jiems dabar ir siųskite į Europą greičiausia kaip galima!

Ateikite į mūsų krautuves ir pasirinkite iš pilno sandėlio: avikailių liemenių, koatų, batų ir šalmų; vilnonių sveterių, muftų ir pirštinių; žieminių storų apatinių drabužių; vilnonių miegojimui maišų; nuo žiemos audrų apsaugojimui siutų; medvilninių ir vilnonių pančiakų; guminės avalinės; skūrinės avalinės ir čeverykai; trumpų kailiniukų; ir daugybė įvairių, sunkių aprėdalų . . . viskas prieinamom kainom!

MODELL'S 198 & 204 Broadway; 243 West 42nd St., New York City.

(Adv.)

SUSIRINKIMAI

E. NEW YORK ir RICH. HILL, N. Y.

Antradienį, lapkr. 20 d., 8 v. v., įvyks LLD 185 kp. susirinkimas, pas dd. Misevičius, 115 Montauk Ave., Brooklyne. Nariai, kurie tik galite, maloněkite dalyvauti. Atsiminkite, kad mūsų metinė vakarienė įvyks 8 d. gruodžio, tai šiame susirinkime turėsime darbininkus ir gaspadines išrinkti.—V. Paukštys.

(270-271)

Dr. Chas. Dumay
241 PENN ST.
(Tarpe Harrison ir Marcy Aves.)
B'KLYN, N. Y.
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais, Trečiadieniais, Penktadieniais 2-4 P. M. 6-8 P. M.
Vaikų ligų specialistas nuo 1908
Tel. EVergreen 4-0038

DANTŲ GYDYTOJAS
Dr. A. PETRIKA
221 South 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-6868
VALANDOS: 9—12 ryte, 1— 8 vakare
Penktadieniais uždaryta

BROOKLYN
LABOR LYCEUM
DARBININKŲ ĮSTAIGA
SALĖS dėl Balių, Koncertų, Bankietų, Vestuvių, Susirinkimų ir t.t. Puikus stelčius su naujausiais įtaisymais.
KETURIOS BOLIŲ ALLEYS
Kainos Prieinamos
949-959 Willoughby Ave.
Tel. STagg 2-3842

CHARLES
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
ANTANAS LEIMONAS, Naujas Savininkas
306 UNION AVENUE
Tarpe Ten Eyck ir Maujer Sts.
BROOKLYN 6, N. Y.
GERAI PATYRĘ BARBERIAI

Egzaminuojam Akis. Rašome Receptus
Nupiešiam Planus
Darome ir Pritaikome Akinius.

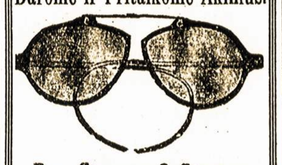

Drs. Stenger & Stenger
Optometrists
394-398 BROADWAY
BROOKLYN, N. Y.
Tel. ST. 2-8342

Fotografas
Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių. Iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavus sudarau su amerikoniškais. Reikalui esant ir padidinu tokio dydžio, kokio pageidaujama. Taipogi atmaliavoju įvairiom spalvom.

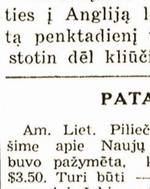

JONAS STOKES
512 Marion St., Brooklyn,
Kampas Broadway ir Stone Ave. prie Chauncey St., Broadway Line
Tel. GLenmore 5-6191

Lietuviškas
Traktyrius
Didelis pasirinkimas visokių vynų ir degtinės
Geri Užkandžiai
Juozas Zeidat
Savininkas
411 Grand St. Brooklyn

NOTARY PUBLIC

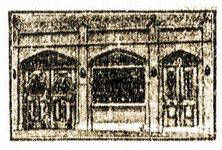

TELEPHONE STAGG 2-5043

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
LAISNIUOTAS GRABORIUS
Liūdėsio valandoj kreipkitės pas mus.
Patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą.
Puikiai Įrengtos Dvi Koplyčios, Duodamos Mylimiems Pašarvoti Dovanai
660 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

LITUANICA SQUARE **RESTAURANT**
STANLEY RUTKŪNAS
SAVININKAS
Puikiausia Lietuvių Restauracija Brooklyne
PAUKŠTIENOS PIETŪS ANTRADIENIAIS
Kiekvieną dieną yra didelis pasirinkimas visokių valgių.
Atdara kas dieną ir naktį apart sekmadienių.
282 UNION AVE. BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 4-9612

Persodinam Deimantus jums belaukiant. Turime ekspertus taisymui laikrodžių ir laikrodėlių.
Mes turime įvairių rūšių laikrodėlių:
Bulova, Benrus, Gruen, Longines, Jules, Jurgensen.

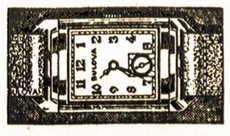

ROBERT LIPTON, Jeweler
701 Grand St. Brooklyn, N. Y.
Tel. ST. 2-2178 ATDARA VAKARAIS